O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
290901

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2001 йил 13 сентябрь пайшанба
Сотувда эркин нархда
№ 189 (2751)

Ислом Каримов асари грек тилида

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари» номли асари грек тилида чоп этилди.

Бугунги кунга қадар давлатимиз раҳбарининг дунёдаги кўплаб халқлар тилига таржима қилинган ушбу китоби айнан кўҳна Эллада — жаҳон цивилизацияси бешиги заминида, Суқрот, Аристотел ва Гомер тилида ҳам дунё юзини кўрди. Бу халқаро ҳамжамият олдида турган замонамизнинг умумбашарий муаммолари қай даражада долзарб ва кечиктириб бўлмаслигини яна бир маротаба ёрқин намойиш қилди.

(Давоми 2-бетда).

Амалий шиоримиз:

ЭЛ УЧУН, ЮРТ УЧУН ЁНИБ ЯШАШ

11 сентябрь куни ҳамманинг эътибори Самарқандга қаратилди. Бу ерда вилоят Кенгашининг навбатдан ташқари сессияси бўлиб, унда Президентимиз катта нутқ сўзлади. Ўша куни Ўзбекистон телевидениесининг кечки дастурида махсус кўрсатув берилди. Кеча барча газеталарда Президент нутқи босиб чиқарилди. Мазкур нутқ бутун мамлакатда акс-садо берди.

Сессия залидаги ўйлар

Аввало тафаккурни ўзгартирайлик

Самарқандда ўтказиладиган катта-кичик йиғинлар, нуфузли анжуманларнинг аксарида вилоятнинг бугунги салоҳияти, номи етти иқлимга кетган кўҳна шаҳарнинг дунё миқёсидаги эътирофи ҳақида сўз юритилади. Сўнгги ўн йил мобайнидаги ўзгаришлар, шаҳар ва қишлоқлар қиёфаси, одамларга муносиб турмуш шароити яратиб берилаётгани ҳақида гап боради. 11 сентябрь куни бўлиб ўтган вилоят Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида ҳам Самарқанднинг мамлакат тараққиётидаги салоҳиятининг янада ошиши нималарга боғлиқ экани, вилоятдаги бугунги иқтисодий ижтимоий-сиёсий, маънавий ва маданий жабҳалардаги аҳвол таҳлил этилди. Унда мамлакатимиз Президенти И.Каримов Самарқанд қиёфаси ўзгариб бораётгани, ҳаётнинг барча соҳаларида замон талаб этаётган янгиланишларга юз тутилаётгани, ислоҳотларни жорий этиш билан муайян ишлар қилинаётганини алоҳида таъкидлаш билан бирга, кейинги уч йилда йўл қўйилган камчиликлар, хусусан, раҳбарлар масъулиятсизлиги, эътиборсизлиги, қатъиятсизлиги ҳақида фикр юритди.

Вилоятда саноат соҳасини ривожлантиришга етарли эътибор қаратилмаяпти. Шу йилнинг ўзида мавжуд 112 та саноат корхонасининг 28 тасида ишлаб чиқариш суръатларининг пасайишига йўл қўйилган. Аксар корхоналарда маҳсулот таннархи юқори, сифати эса талаблар даражасида эмас. Ҳозирги кунда 14 миллиард сўмлик маҳсулотлар харидорини топмай омборларда чанг босиб ётибди. Шундай шароитда дўконлар пештахталари чет элдан валюта ҳисобига сотиб олинаётган пойабзаллар, кийим-кечаклар билан тўлдирилаяпти.

Савол туғилади: Самарқанддек шаҳри азимда бундай маҳсулотлар ишлаб чиқариладиган корхоналар йўқми?

Шаҳарнинг қоқ марказида жойлашган пойабзал фабрикасини билмайдиганлар топилмаса керак. Унинг туманлардаги бир неча филиаллари фаолияти ҳам кўнгилдагидек эди. Фабрика акциядорлик жамиятига айлантирилиб, «Маҳси» номини олган кезлари ҳам дуппа-дуруст ишлаб турганди. Айниқса, ўша пайтлар тайёрланган болалар этикчалари, эркаклар туфлилари сифати ва бежиримлиги, арзонлиги билан харидорларни ўзига тортди. Режалар ҳам ,бир олам эди ўшанда. Маҳси ва яна бошқа миллий пойабзаллар ишлаб чиқариш мақсадида янги-янги ишларга қўл урилди.

Афсус, корхонанинг номию пешлавҳаси ўзгариши билан ижобий натижага эришилмади. Асбоб-ускуналарнинг эскириши, хомашё тақчиллиги натижасида корхонада ишлар тақатақ тўхтади. Бугун ана шундай йирик корхона бекор турибди. Вилоят раҳбарияти ва бошқа мутасадди ташкилотлар томонидан бу борада ўз вақтида чора-тадбирлар кўрилмади.

«8 Март» тикувчилик фабрикаси ҳам худди шундай ҳолда. «Алпомиш» «Кинап», «Лифтсозлик» каби йирик корхоналарда эса ишлаб чиқариш қувватларидан тўлиқ фойдаланилмаяпти.

«Қачон биз ўзимизнинг ишлаб чиқариш қувватларимиз ва маҳаллий хомашё ҳисобидан, керак бўлса, хорижий сармояларни олиб келиб, улардан тўғри фойдаланиб, қўшма корхоналар ташкил этиб, энг муҳими, мана шу заминда яшаётган одамларни иш билан таъминлаб, зарур маҳсулотлар тайёрлашга ўрганамиз?» деди Юртбошимиз сессияда. Сўнг у раҳбарлар локайдлиги одамларга қанчалик қимматга тушаётганини ачиниш билан гапирди.

Наҳот, Самарқандда пойабзал учун хомашё топилмаса? Қанчадан-қанча қорамол ва қўй-эчки териларининг сохта тадбиркорлар орқали хорижга олиб чиқиб кетилганидан тегишли идоралар бехабармикин? Бу соҳа билан шуғулланувчи ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ходимлари-чи?

Қисқаси, имкониятлар кўп. Ҳамма гап улардан фойдаланишда. Ҳамма гап раҳбарнинг ишбилармонлиги, ташаббускорлиги, тадбиркорлигида. Нега энди Самарқандда пойабзал ишлаб чиқарувчи қўшма корхона барпо этилмайди? Ёки бунинг учун ҳам «СамКочавто», «Самжинктекс» ва «ЎзБАТ» сингари замонавий қўшма корхоналарни ташкил этишдагидек Вазирлар Маҳкамасининг махсус қарори шартми? Бизда қуйидан кўтарилган ташаббус ҳамиша қўллаб-қувватланаяпти-ку!

Вилоят қишлоқ хўжалигидаги аҳвол янада мураккаб. Пахта тайёрлаш борасида ҳали ўтган йилдагидек шармандали ҳол юз бермаганди. Давлатга пахта сотиш шартномавий режаси 68 фоиздан ошмади. Кейинги уч йилда мўлжалдагидан 100 минг тонна кам пахта тайёрланди.

Режаларнинг бажарилмагани, мақсадга эришилмаганини аксарий ҳолларда вилоятдагилар табиий қийинчиликлар, сув танқислиги билан боғлашади. Аслида ҳам шундайми? Ахир Хоразм шароити билан таққосланганда, Самарқандда сув танқис бўлди дейиш инсофсизлик эмасми? Бундай нуқсонлар сабаби вилоятда ислоҳотлар сустлиги, деҳқончилик маданиятининг пастлиги, деҳқонга эътибор камлиги, раҳбарларнинг қатъиятсизлиги, айнан амалдорлар томонидан ернинг талон-тарож этилишидан изланса, тўғрироқ бўларди.

Бултур Гўзалкент, Пайариқ, Иштихон туманларида 8 минг гектар майдондаги экинлар ҳисобдан яширилгани, 335 гектар пахта майдонига шоли экилганини мазкур туманларнинг мансабдор шахслари қандай изоҳлашар экан? Ерда нам етарли бўлмаган шароитда 1600 гектар майдондаги режасиз шолининг ҳисоботдан яширилганини қандай оқлаш мумкин?

Ғаллачиликдаги аҳвол ҳам яхши эмас. Икки йилдирки, бу борадаги режалар барбод бўлаяпти. Ўтган йили 16 та тумандан 6 тасидагина давлатга ғалла сотиш режаси бажарилди, холос. Тайёрланган ҳосил миқдори бир йил олдинги кўрсаткичга нисбатан 55 минг тоннага камайиб кетганлиги эса вилоятда бу тармоқ ўз ҳолига ташлаб қўйилганини англатади.

Қишлоқда мулкдорлар синфини яратиш, мулк шаклини ўзгартириш қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда кўп нарсани ҳал этади. Самарқандда эса бу борада амалга оширилаётган ишлар етарли эмас. Йил якунлари бўйича 267 та ширкат хўжалигидан бор-йўғи 56 тасида дивидендлар тўлангани, деҳқон ва фермерларга жуда кам миқдорда кредитлар ажратилаётгани фикримизнинг исботидир.

Кичик ва ўрта бизнес, хусусий тадбиркорлик, қайта ишлаш саноатини ривожлантириш борасидаги муаммолар ҳам ечимини топмаяпти. Рўйхатга олинган 22 мингта ўрта ва кичик корхоналар, микрофирмаларнинг 8 фоизигина фаолият кўрсатяпти. Агарда улардан тўлиқ фойдаланилганда эди, вилоятда иш билан банд бўлмаганлар сони кейинги йиллардагидек ошиб кетмаган бўларди.

Вилоятда тадбиркорликни ривожлантириш учун ҳали ишга солинмаган имкониятлар кўп. Қайта ишлаш саноати, кичик ва ўрта бизнесдаги мавжуд бундай имкониятлар мана ман деб турибди. Улардан бири «Ўзмевасабзавотузумсаноат-холдинг» компанияси корхоналарида тайёрланаётган маҳсулотларни кичик ҳажмли идишларда қадоқлашдир. Кичик ва ўрта бизнес корхоналарига ажратилаётган кредит миқдорини кўпайтириш ҳам мақсадга мувофиқ.

Сессияда барча соҳаларда тўпланиб қолган муаммолар, уларни ҳал этиш йўллари ҳақида сўз юритилди. Табиий имкониятлардан барча жабҳаларда ўринли фойдаланиш, ислоҳотлар кўламини тезлаштириш, одамлар турмуш шароитини яхшилашда энг муҳим восита эканлиги айтилди.

Президентимиз қайта-қайта таъкидлаганларидек, самарқандликларда мақсадга эришиш учун қатъият, билим ва тажриба етарли. Янги-янги ташаббуслар, интилишлар ҳам улар характерига хос. Сахий замин имкониятлари эса кенг. Демак, бундан англашиладики, барча соҳаларда жиддий ўзгаришлар бошланиб, Самарқанд салоҳияти, обрў-эътибори албатта ошади.

Абдурасул САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Акс-садо

Инсофи борнинг...

Муҳтарам Президентимиз Ислом Каримовнинг халқ депутатлари Самарқанд вилояти Кенгаши сессиясидаги нутқи барча қатори мени ҳам чуқур ҳаяжонга солди. Юртбошимиз бир неча марта «Инсоф» сўзини тилга олдилар. Ҳақиқатан ҳам, ҳар жойда, ҳар соҳада инсофу адолат устун бўлгани маъқул. Энг хавфли жиҳати шундаки, инсоф билан инсофсизликнинг ораси атиги бир қадам. Ўша қалтис қадамни қўйдингизми, инсонийлик кўзгуси дарз кетади.

Ўша сессияда пахтачилигимиздаги аҳвол теран таҳлил этилди. Мен бир нарсани аниқ биламанки, эртаги пахта етиштирмасдан туриб бу борадаги юксак мақсадларга эришиб бўлмайди. Ширкат хўжалигимиз 100 гектар ўрнига 115 гектар ерда плёнка остига чигит эккан эди, ўша ерларни ижарага олган пудратчилар сентябрнинг бошида шартнома режасини бажардилар. Демак, «Андижон технологияси»нинг афзаллиги айни ҳақиқат экан-ку. Фақат плёнка остига чигитни ўз вақтида, оддий усулдан анча олдин экиш, агротехника талабларини бажариш керак, холос. Муҳтарам Президентимиз «Сендан ҳаракат — мендан баракат» деган ҳикматни эслатдилар. Чин дилдан ҳаракат қилсак, бир ёқадан бош чиқарсак, инсоф, инсоф ва яна бир бор инсоф билан иш кўрсак, кам бўлмаймиз! Негаки, инсофи борнинг ҳамиша баракаси бўлади.

Султонбой КАМОЛОВ,
Тўрткўл туманидаги
«Шўрахон» ширкат хўжалиги
раиси.

Америка Қўшма Штатлари Президенти Джорж Уолкер Буш Жаноби Олийларига

Муҳтарам Президент жаноблари,

Кўп минглаб бегуноҳ одамларнинг ҳаётига зомин бўлган ғайриинсоний террористик акциялар Ўзбекистон халқини қаттиқ ғазаблантирди ва қалбларни чуқур ларзага солди.

Американинг барча халқига, Сизга, жаноб Президент, ваҳшиёна террорлик ҳаракати оқибатида қурбон бўлганларнинг оиласига чуқур ҳамдардлик изҳор қиламиз. Сизнинг мамлакатингиз учун оғир бўлган ушбу дамларда ҳалок бўлганларнинг хотираси олдида бош эгиб, Сиз ўз чиқишингизда қайд этганингиздек, Америка халқи «бу синовдан ҳам ўта олишига» биз комил ишонч изҳор этамиз.

Биз террористларнинг ваҳшиёна қилмишини қатъиян қоралаймиз ва айбдорларнинг топилиши ҳамда жазога тортилишига аминмиз.

Ушбу фожеали дамларда бу даҳшатли ёвузлик — терроризмга қарши курашда бизнинг куч-ғайратларимизни бирлаштириш муҳимлигини қайта ва қайта англаётирмиз. Ўзбекистон, муҳтарам Президент, бу умумий хавф-хатар билан курашишда Қўшма Штатлар билан бундан кейин ҳам фаол ҳамкорлик қилишда ўзининг қатъийлигини яна бир бор тасдиқлайди.

Самимий ҳурмат билан,

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти.

Тошкент шаҳри,
2001 йил 12 сентябрь.

МУСТАҚИЛЛИК ВА ИСЛОҲОТЛАРНИНГ ЎН ЙИЛИ

Ислом Каримов — мустақил Ўзбекистон давлатчилиги тикланаётган даврнинг буюк йўлбошчиси

Мен Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов билан шу йил июнь ойининг бошларида Тошкентда учрашган эдим. Суҳбатимиз Ўзбекистон ҳаётининг энг муҳим масалалари хусусида бўлди. Мен ҳукуматнинг бошқа баъзи аъзолари билан ҳам суҳбатлашдим. Бу учрашувлар мамлакатнинг замонавий тараққиётга ўтиш борасидаги тасаввурларимни янада бойитди.

ИЛК ТААССУРОТЛАР

Аслини олганда, биринчи таассурот деб ҳам бўлмайди. Ислом Каримов билан собиқ Иттифоқ халқ депутатлари съездларида учрашганмиз. Бироқ ўша пайтда мен у билан яқиндан танишиш имконига эга бўлмагандим. Ҳозир эса у, ёрдамчиларининг айтишича, менга тўрт соат вақт ажратди. Бизнинг гурунгимизни суҳбат, боз устига, интервью дейиш қийин. У қандайдир ўзига хос, чуқур фикр-мулоҳазаларга бой бўлди. Мен савол беришга улгуролмасдим. Президент фикрлари ўз-ўзидан қуйилиб келарди, гоҳо бир маромда, гоҳо жўшқин эди, нисбатан узоқ ўтмишдан бугунги кунимизгача бўлган турли масалаларни қамраб олганди. Баъзан ҳиссиётлар жўш урар, лекин асосан бу Ўзбекистонда Иттифоқ парчаланишидан олдин, кейин ва албатта сўнгги йилларда рўй берган воқеаларнинг аниқ-тиниқ, теран таҳлили эди.

Мен совет Иттифоқи ва кўпгина республикаларнинг раҳбарлари, жумладан, Хрушев, Андропов, Горбачев, Ельцин, Шеварднадзе билан таниш эдим, бирга ишлашгандим ва улар тўғрисида ёзган эдим. Осиё давлатлари раҳбарлари — Мао Цзэдун, Дэн Сяопин, Индира Ганди тўғрисида ҳам ёзгандим. Мен улар қаторида Ислом Каримов қандай ўрин тутишини билишни жуда хоҳлардим. Зеро, у Евроосиё қитъасидаги ўзига хос ва сирли мамлакатлардан бирининг раҳбари, собиқ биринчи котиб, ҳозирги кунда Амир Темур, Улуғбек ва Навоий давлатининг меросхўри бўлган республика Президенти. Мен бу ўринда Президент ҳақида батафсил таърифтавсиф келтириб ўтирмай, ўзимга муҳим туюлган баъзи жиҳатларни таъкидламоқчиман, холос.

Авваламбор, у билимдон, интеллектуал даражаси юқори инсон.

Буни алоҳида таъкидлаётганимнинг сабаби шундаки, собиқ Иттифоқнинг аксарият раҳбарлари ҳокимият ва ҳукмронлик йўриғидан чиқмасди. Суҳбат асносида Ислом Каримов бир гапни қистириб ўтди:

"Мен партия мактабида ўқимаганман". Бу гапи билан у онги мафкуравий ақидалар билан заҳарланмаганини таъкидлаган эди. У рус мактабида ўқиган, Тошкент политехника институтини тамомлаган. Кейинчалик авиация корхонасининг оддий ишчисидан раҳбарлик лавозимигача бўлган йўлни босиб ўтган. Шундан сўнг Госпланда ишлаган, иккинчи олий ўқув юрти — Халқ хўжалиги институтини тугатган, диссертация ҳимоя қилган. Иқтисодиёт унга энг яқин ва қизиқарли соҳасига айланди, чунки у ўз салоҳиятини бу соҳада тўлароқ намоён эта оларди. Ўша пайтларда Ислом Каримов партия ишига ўтиш тўғрисида ўйламасди, аммо ўзи ҳам кутмаган ҳолда Қашқадарё областининг биринчи котиби этиб сайланди (тайинланди). Нафақат Ўзбекистон, балки бутун Ўрта Осиёни алғов-далғов қилиб юбориши мумкин бўлган Фарғона фожеасидан кейин эса уни Ўзбекистон марказий қўмитаси биринчи котиби этиб сайлаш масаласи кўтарилди.

Бу одатдаги технократнинг таржимаи ҳоли. Шўро даврининг ўзига хос арбобларидан бири Алексей Косигин фаолияти бунинг ёрқин мисоли бўла олади. Яна бир эътиборли жиҳати шундан иборатки, Президент русча таълим олган. Биз бу омилнинг аҳамиятини керагича англаб етмаяпмиз. Гап шундаки, ҳозирда собиқ совет республикаларини рус тили ва рус маданиятини яхши биладиган одамлар бошқармоқда. Мен Ислом Каримовдан қайси тилда фикрлайсиз, деб сўрадим. У маънавият ва маънавий қадриятлар ҳақида ўйлаганда ўзбекча фикрлашини, иқтисод, экология, сиёсат масалаларига жавоб излаганда эса русча мулоҳаза юритишини айтди. Икки тилли маданиятнинг бундай кўриниши, эҳтимол, собиқ шўро меросининг мақбул томонидир. Балки улар шундай мактабни ўтаган раҳбарларнинг сўнгги авлодидир.

Шу билан бирга, Ислом Каримов — ғоят миллатпарвар раҳбар. У ўз мамлакатининг буюк аждодлари маданиятини шунчаки севибгина қолмай, уни чин юракдан ардоқлайди. Мен унинг ташаббуси ва лойиҳасига кўра бунёд этилган Темурийлар даври тарихи музейини томоша қилдим. Бу Ўрта Осиё Уйғониш даври меъморчилик анъаналари ва замонавийлик ажойиб бир тарзда уйғунлашиб кетган ёдгорликдир. Олий Мажлиснинг миллий услубда қурилган гўзал биносига эса Корбюзье давридан қолган қутида жойлашган Россия Давлат Думаси депутатлари ҳам ҳавас қилишлари мумкин.

ЙЎЛБОШЧИНИНГ ТУҒИЛИШИ

Бироқ асосий гап бунда эмас. Ислом Каримов — ҳақиқатан ҳам, ўз республикасининг мустақиллиги йўлида курашган, давлат ва халқ тақдири учун бор масъулиятни ўз зиммасига олган шўро раҳбарларидан бири.

Ундаги ўзига хос ғурур, орият ва арбоблик салоҳияти, шу билан бирга, метин ирода ва қатъий феъл-атвор Ислом Каримов ва унинг фаолияти билан яқин танишувда яққол кўзга ташланади. Шу ўринда фақат баъзи ҳолатларнигина эслатиб ўтмоқчиман.

1989 йилнинг баҳорида Ўзбекистоннинг биринчи котиби лавозимига "тавсия" қилиш учун (у пайтда шундай дейиларди) Ислом Каримовни КПСС Марказий қўмитаси Сиёсий бюроси мажлисига таклиф қилишди. Дастлаб масала ҳал этилгандек эди. Лекин кутилмаганда мунозара бошланиб кетди. Биров унинг отасини эслатди, кимдир очиқдан-очиқ шубҳа билдирди. Шунда Ислом Каримов шартта ўрнидан туриб: "Масала ҳал этилмаган экан, кетишга рухсат беринг", деди. Мажлисдан рухсатсиз чиқди-да, Тошкентга учиб кетди. Шунга қарамай, бир неча кундан кейин Сиёсий бюро ижобий қарор қабул қилди. Фарғона воқеаларидан кейин қаттиққўллик билан тартиб ўрнатадиган раҳбар керак эди.

Ўзбекистоннинг янги раҳбарининг феъли аслида қандай экани шўро давридаёқ намоён бўлди. Ислом Каримов Фарғона воқеалари Москвада тахмин қилишганидек, миллатчилик билан эмас, балки Ўзбекистон халқи, авваламбор, деҳқонларнинг оғир турмуш шароити билан боғлиқ эканини тушунган эди. У пайтда аҳолининг ўсиш суръати 3,5 фоизни ташкил этган бўлса-да, қишлоқ тобора қашшоқлик ва умидсизлик botқоғига ботиб борарди.

Республикада 4 миллион гектар экин майдони, яъни суғориладиган ер мавжуд бўлиб, 95 фоиз қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштирилар эди. Ўша вақтда қишлоқда 8 миллион аҳоли истиқомат қилар ва 270 минг гектардан иборат томорқа туфайлигина рўзғор тебратарди. Ислом Каримовнинг илк мустақил қадамларидан бири шу бўлдики, у ўз шахсий қарорига биноан деҳқонларга яна 350 минг гектар ерни томорқа учун ажратди. Бу 1990 йилнинг баҳорида рўй берди. Албатта, бундай қарор КПСС Марказқўмидагиларга ёқмади, Ўзбекистондан хатлар ёғила бошлади. Кейинроқ маълум бўлишича, ўша даврда Ислом Каримовни "ўзбошимчалик" учун ишдан олиб ташламоқчи бўлишган. Бироқ, Михаил Сергеевич айтганидек, жараён жўнашиб кетган ва энди уни тўхтатиб бўлмасди.

Ислом Каримов учун ҳам, бутун Ўзбекистон учун ҳам энг муҳим қарор 1990 йилнинг 26 мартида қабул қилинди. Михаил Горбачев СССР Олий Совети томонидан президент этиб сайлангач, Ислом Каримов худди шу тарзда Ўзбекистон

(Давоми 2-бетда).

Янги корхона иш бошлади

Тошкент вилоятининг Чиноз туманида "Чиноз тўқимачи ЛТД" Ўзбекистон — Туркия — Япония қўшма корхонаси ишга тушди.

Шу муносабат билан бу ерда корхонанинг халқаро тақдимот маросими бўлди. Маросимда тегишли вазирликлар ва идоралар раҳбарлари, мамлакатимиздаги элчихоналар ва дипломатик корпус вакиллари, шунингдек, оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этди.

Маросимни вилоят ҳокими У.Мирзақулов очди.

"Ўзбекенгилсаноат" давлат уюшмаси Туркиянинг "Бурсел" ҳамда Япониянинг "Мицубиси Корпорейшн" фирмалари билан ҳамкорликда барпо этган мазкур қўшма корхонанинг умумий лойиҳа қиймати 63,194 миллион АҚШ долларига тенг. Унинг қурилишига Япония халқаро ҳамкорлик банкининг 44,962 миллион долларлик кредити жалб этилди. Янги корхона йилига 5 минг 300 тонна юқори сифатли калава ҳамда 2 минг 500 тонна трикотаж ишлаб чиқариш қувватига эга. Маҳсулотнинг аксарият қисми хорижга экспорт қилинади. Энг муҳими, ҳозирнинг ўзидаёқ бу ерда 430 нафар маҳаллий йигит-қиз доимий иш билан таъминланди.

Бугунги кунда Тошкент вилоятининг ўзида экспортбоп маҳсулот ишлаб чиқарувчи қўшма корхоналар сони 160 тадан ошиб кетди. "Кобул-Ўзбек" компаниясининг Тўйтепадаги қўшма корхонаси муваффақиятли ишламоқда. Вилоятда пахтани қайта ишлаш бўйича иккинчи йирик лойиҳа ҳисобланадиган "Чиноз тўқимачи ЛТД" корхонаси ҳам мамлакатимиздаги осойишталик ва барқарор ижтимоий-иқтисодий ривожланишнинг натижаси ўлароқ муддатидан олти ой илгари қуриб ишга туширилди.

"Чиноз тўқимачи ЛТД" қўшма корхонасининг очилиш маросимида Бош вазир Ў.Султонов сўзга чиқди.

Неъмат ДУШАЕВ,
ЎзА мухбири.

СУРАТДА: янги қўшма корхона цехида.
Д. ЮСУПОВ олган сурат.

ЖАҲОЛАТ ХУРУЖИ

Ўтган куни Америка Қўшма Штатларининг марказий шаҳарларига қилинган террорчилар хуружи бутун дунё аҳлини даҳшатга туширди. Инсоният закосининг маҳсули бўлган иккита 110 қаватли Жаҳон савдо маркази биноси лаҳзалар ичида одамлар кўз ўнгида харобага айланди. АҚШ мудофаа вазирлиги — Пентагон биносининг бир қисми, Манхеттендаги бир қанча кўп қаватли иншоотлар вайрон бўлди. Минглаб бегуноҳ одамлар қурбон бўлди.

Бугунги кунда дунёдаги ўнлаб мамлакатлар диний экстремизм ва терроризм офатидан азоб чекмоқдалар. Ҳиндистон, Туркия, Исроил, Миср ва бир қатор Европа мамлакатларида ҳам бу мавзу ниҳоятда долзарб. Айрим давлатларнинг белгилаган чора-тадбирлари, саъй-ҳаракатлари, афсуски, кўнгилдагидек самара бермаяпти. Чунки терроризм бугун халқаро миқёс касб этди. Қўпорувчилик ҳаракатларини бошқарадиган халқаро марказлар вужудга келди.

(Давоми 2-бетда).

Ислом Каримов асари грек тилида

(Давоми. Боши 1-бетда).

Дарҳақиқат, қадимги грек файласуфлари ғоялари таъсирида тарбия топган Греция жамоатчилиги Президентимизнинг асари мисолида нафақат мамлакатимиз, балки бутун минтақада содир бўлаётган ўзгаришлар билан яқиндан танишиш учун яна бир имкониятга эга бўлди.

Бу имконият яқинда мамлакатимиз Президенти И. А. Каримовнинг «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари» китобининг Афинада бўлиб ўтган тақдимоти билан изоҳланади. Мазкур тақдимот маросимида Грециянинг расмий, ижтимоий-сиёсий, ишбилармон доиралари, мамлакат оммавий ахборот воситалари, шунингдек, Афинада аккредитация қилинган дипломатия корпуси вакиллари иштирок этдилар.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академиясининг ректори, профессор А.Азизхўжаев тақдимот маросимини очар экан, тадбир иштирокчиларига республикамиз ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий ҳаётида қўлга киритилган ютуқ-муваффақиятлар ҳақида атрофлича маълумот берди.

Асар хусусида сўзлар экан, у мазкур китоб дунёнинг жуда кўплаб тилларига таржима этилгани ва ўқувчиларнинг турли доираларида ҳамон катта қизиқиш уйғотиб келаётганини таъкидлади.

Маросим иштирокчилари олдида Греция ҳукумати номидан Греция Тараққиёт вазирлигининг давлат котиби Д.Калудиотис сўзга чиқди.

У мамлакатимиз делегациясини Ўзбекистон мустақиллигининг 10 йиллиги билан қутлар экан, жумладан, шундай деди: «Мен Ислом Каримовнинг мазкур асарини ўқиб чиқдим ва глобаллашув даврида кўпгина мамлакатлар, хусусан, уларнинг етакчилари янги воқеалар, ўзгаришлар билан боғлиқ, шунингдек, хавфсизлик, ривожланиш ва ҳамкорликка алоқадор масалаларни муҳокама қилишаётганини тушундим. Ўзбекистон Президентининг ушбу китоби юқоридаги масалалар юзасидан чуқур маъноли жавобларни ҳамда дунё тарихининг ҳозирги тез ўзгарувчан даври юзасидан қимматли тавсияларни беради. Ушбу асарнинг тилимизга ўгирилгани грек жамоатчилигининг кенг қатламлари учун янгиланишларга бой дунёдаги глобаллашув муаммоларини тўла кўриш ва тушуниб олиш имконини беради».

Греция Ташқи ишлар вазирлиги департаментининг бошлиғи И.Димитракопулос халқларимиз ўртасидаги алоқалар илдизи узоқ ўтмишга бориб тақалишини таъкидлади. «Глобаллашув янги жараён эмас. Ўз даврида Искандар Зулқарнайн икки мамлакат аҳолиси ўртасида ҳамкорликни ривожлантиришга ўзининг ҳиссасини қўшган эди. Сўнг буюк Амир Темур бу жараённи давом эттирди. Бугун мамлакатларимиз раҳбарлари — Ислом Каримов ва К.Стефанопулос икки томонлама муносабатларнинг ҳуқуқий заминларини мустаҳкамлаш билан бу ҳамкорликни чуқурлаштирмоқда ҳамда ривожлантирмоқда», дея сўзини тугатди И.Димитракопулос.

Таъкидлаш жоизки, кўп йиллардан буён Ўзбекистон бозорида муваффақият билан фаолият кўрсатиб келаётган Грециянинг «ЕМКАТ» фирмаси Ислом Каримов асарини грек тилида нашр этиш ташаббускори бўлди.

«ЕМКАТ» фирмаси президенти В.Яламас тақдимот маросимидаги ўз чиқишида ҳамда мухбир билан суҳбат чоғида Ўзбекистон ҳукумати мамлакат иқтисодиётига кенг миқёсда чет эл сармоясини жалб этиш учун барча зарур шарт-шароитларни яратганини қайд этди. «Ўзбекистон — катта салоҳиятга эга мамлакат, у бошқа давлатларга нисбатан республикада амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар ва ўзгаришлар жараёнида фаол қатнашаётган улкан меҳнат ресурсларига эга».

В.Яламас, шунингдек, Ўзбекистон қўлга киритаётган муваффақиятларда ўз мамлакатини демократик ислоҳотлар ва ривожланиш йўлидан ишонч билан олиб бораётган республика Президентининг хизматлари катта эканини қайд этди.

Шу маънода Афина университети академиги А.Микропулос айтган фикрлар ҳам диққатга сазоворди.

«Мен Президент Ислом Каримовнинг бир неча асарини инглиз тилида ўқиб чиққанман ва бугун Ўзбекистон етакчисининг китоби грек тилида ҳам чоп этилганидан хурсанд бўлиб турибман.

Бугунги кунларда жаҳонда ташқи сиёсат масалаларига алоқадор кўплаб китоблар чоп этилмоқда. Бироқ Ўзбекистон Президентининг асари давлат ташқи сиёсатининг тавсифидан кўра катта мазмун касб этади, таъбир жоиз бўлса, у «Мана шу менинг мамлакатим, у билан фахрланинг ва уни тушунинг» деган сўзлар бўртиб чиқиб турган мамлакатнинг суратидир. Ҳеч бир сўз Ўзбекистон халқининг кайфияти ва руҳиятини бу сўзлардан ошириб ифодалай олмайди.

Президент ўз китобида мамлакати айнан жаннат эмас, балки унинг ҳам муайян муаммолари мавжудлиги ҳақида рўй-рост ёзгани мени ҳайратга солди. Буни бошқа хорижий мамлакатлар етакчиларининг бирорта ҳам китобида кўриш ва ўқиш мумкин эмас», деди олим.

Греция парламенти депутати Е.Янопулос, таниқли грек журналисти А.Саргиракис ва йирик бизнесмен Г.Спанос ўз интервьюларида алоҳида таъкидлашганидек, Ислом Каримов асари бундан кейин ҳам Ўзбекистонга Греция жамоатчилигининг эътиборини жалб этишга, ҳар иккала мамлакат манфаатлари йўлида ўзаро фойдали ҳамкорликни кенгайтиришга хизмат қилади.

Тақдимот иштирокчилари китобнинг грек тилида нашр этилиши Греция ижтимоий-сиёсий ҳаётидаги улкан воқеа бўлибгина қолмай, балки давлатларимиз ўртасидаги ўзаро манфаатли ва узоқ муддатларга мўлжалланган ҳамкорликнинг белгиловчи омили ва асоси бўлиши шубҳадан холи эканлигини якдиллик билан изҳор этишди.

А. ҒУЛОМОВ,
«Жаҳон» АА махсус мухбири.

Гўрмирон қишлоғида фаолиятини бошлаган «Косонсой техсервис» корхонаси тумандаги «Машина-трактор саройи» ҳиссадорлик жамиятига дурустгина рақобатчи сифатида майдонга чиқди.

«Техсервис» – фермер мададкори

Асосан Тошкент трактор заводи техникаларига хизмат кўрсатишга ихтисослаштирилган тузилма носоз тракторни даланинг ўзидаёқ созлаш имкониятларига эгалиги билан ажралиб туради. Шу мақсадда зарур жиҳозлар ўрнатилган кўчма устахоналар малакали мутахассислар билан таъминланган.

Ширкат ва фермер хўжаликларига юқори сифатли техник хизмат кўрсатиш масъулиятини зиммасига олган янги корхона бугун-эрта трактор ва унинг эҳтиёт қисмлари билан савдо қилувчи махсус дўконни очишни мўлжаллаб турибди.

Қудратилла НАЖМИДДИНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Корхонада янги тармоқ: альфа целлюлоза цехи

Фарғона фуран бирикмалари кимё заводи қошида янги тармоқ — альфа целлюлоза ишлаб чиқариш цехи ишга туширилди. У йилига 30 минг тонна целлюлоза тайёрлаш имкониятига эга.

Маҳаллий хомашё — пахта линтидан тайёрланувчи альфа целлюлоза нафақат кимё саноатида, балки халқ хўжалигининг барча соҳаларида ҳам ўзига хос ўрин тутади. Ундан қоғоз ишлаб чиқариш, доришунослик, турли косметика, пластмасса, озиқ-овқат ва бошқа маҳсулотлар тайёрлашда кенг фойдаланиш мумкин.

Цехда замонавий дастгоҳлар ўрнатилган. Янги технологияни ишга туширишда Германиянинг «Унион матекс» ва «Йозефф Майснер» фирмалари мутахассислари ёрдам бермоқда. Шуни ҳам айтиш керакки, бу ерда ишлаб чиқарилган маҳсулотнинг 50 фоизи четга экспорт қилинади. Айни кунда бу ерда 200 нафар ишчи меҳнат қилмоқда.

СУРАТДА: сифат лабораторияси ишчиси Муҳайё Исроилова.

Муқимжон ҚОДИРОВ (ЎзА) олган сурат.

ЖАҲОЛАТ ХУРУЖИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

АҚШдаги воқеалар мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг халқаро терроризмга қарши курашда кучларни бирлаштириш, террорчиларни молиявий жиҳатдан таъминлаб турган халқаро марказларни илдизи билан йўқотиш зарурлиги ҳақидаги даъватлари нақадар долзарблигини яна бир бор намойиш этди. Юртбошимиз Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг сессияларида, кўплаб халқаро анжуманларда, жумладан, ЕХҲТнинг 1999 йил ноябрь ойида Истанбул шаҳрида бўлиб ўтган саммитида сўзлаган нутқларида жаҳон жамоатчилиги эътиборини қайта-қайта ана шу мавзуга жалб этганлиги бежиз эмас эди. ЕХҲТ ҳомийлигида терроризмга қарши кураш бўйича халқаро марказ тузиш борасидаги таклиф амалга оширилганида, эҳтимол, бунчалик қурбонлар бўлмасди.

Ўзбекистон терроризмнинг нима эканлигини жуда яхши билади. Шу сабабли у Марказий Осиёда терроризмга қарши курашда мустаҳкам қалқон бўлиб турибди. 1999 ва 2000 йил кузида Қирғизистонда ва мамлакатимизнинг айрим ҳудудларида рўй берган террорчилар хуружи ўз вақтида бартараф этилди. Республикамиз чегараларини мустаҳкамлаш, мудофаа қудратини юксалтириш, айни пайтда, аҳолининг маърифий савияси ва ҳушёрлигини ошириш борасида қилинган ишлар ўз самарасини бермоқда. Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги доирасида аксилтеррор марказ ташкил этилганлиги, эндиликда Шанхай Ҳамкорлик Ташкилоти доирасида ҳам худди шундай марказ ташкил этилаётганлиги ҳам муҳим аҳамиятга эга.

Америка заминидаги вайронагарчиликларни телевидение орқали кузатган юртдошларимиз қалби қаттиқ ларзага тушди. Бундай ваҳшийлик бутун инсониятга қаратилганлиги рўй-рост кўриниб турибди. Ўзбек халқи шу оғир кунларда Америка халқи билан ҳамдард эканлигини изҳор қилмоқда.

Насриддин МУҲАММАДИЕВ.

МУСТАҚИЛЛИК ВА ИСЛОҲОТЛАРНИНГ ЎН ЙИЛИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Президенти этиб сайланди. Шу воқеадан бир оз ўтиб, у яна Москвада Давлат кенгаши мажлисига тўпланган бошқа раҳбарларнинг оташин танқидига учради. Ислом Каримов барча ҳамлаларга хотиржамлик билан жавоб қайтарди, чунки Ўзбекистонда мустақил сиёсат юритишнинг ягона йўли шу эканлигига тўлиқ ишонар эди.

Ислом Каримов Иттифоқ парчаланиши муқаррар эканлигини Беловежск воқеаларидан олдинроқ англаб етган эди. Унинг фикрича, бу жараён янгилик бўлмай, Брежнев давридаёқ бошланганди. Москва мамлакат раҳбарларини танлашда ўз нотавонлигини намойиш қилар, хаста ва қария раҳбарлар бирин-кетин алмашмоқда эди. Улар мамлакат ва дунёда юзага келган янги вазиятни, давлатни қайта қуриш заруратини тушунишга ожиз эди. Афғонистондаги бемаъни ва таҳдидларга тўла уруш мавжуд тузумнинг чириб-битганини кўрсатди. Бошланган қайта қуриш воқеалар оқимини ўзгартира олмади. Ислом Каримовнинг фикрича, замонавий давлатнинг янги моделини излаш жараёни маънисиз бўлиб, СССРни тобора парчаланиш домига тортарди. Ўзбекистон Президенти лавозимига сайланишининг ўзи Ислом Каримов учун Ўзбекистон халқи ва унинг раҳбарияти республика тақдирини ўз қўлига олганини англатарди.

МУСТАҲКАМ ҲОКИМИЯТ — ИСЛОҲОТЛАР КАФОЛАТИ

Совет Иттифоқи парчаланганига ўн йил бўлди. Ҳар бир янги ташкил топган давлат, унинг раҳбарияти мустақил тараққиёт йўлидаги якунларни сарҳисоб қилиш заруратини ҳис этади: нималарга эришилди, нималар бой берилди, мустақилликка эришилгандаги дастлабки режалар бугунги натижаларга қанчалик мос келади. Шубҳасиз, бу ўринда ўзига хос мусобақа руҳи юзага келади. Ўн бешта янги давлат қандай йўлни танлади ва мустақиллик шароитида нималарга эришди?

Ажабланарлиси шундаки, бу давлатларнинг аксариятига собиқ коммунистик раҳбарлар бошчилик қилди: КПСС Сиёсий бюроси аъзолари, республикалар биринчи котиблари, ҳеч бўлмаганда вилоят котиблари. Тарих тоталитар тузумдан демократик жамиятга ўтиш масъулиятини айнан шулар зиммасига юклади. Коммунистик анъанага кўра, кўп нарса СССР парчаланганда янги давлат тепасида ким турганига боғлиқ эди. Маълумки, Россияда бундай одам Сиёсий бюро аъзолигига номзод, ўз вақтида жабр тортган ва бу мартабали идоранинг тўлиқ аъзоси этиб сайланмаган шахс эди. Ўзбекистонда эса собиқ республика компартияси биринчи котиби Ислом Каримов раҳбар бўлди.

Ўша пайтларда коммунист раҳбарлар орасидан ҳамма олдида ўзининг либерал табиатини намойиш этиш учун пайт пойлаб ётган демократик қарашдаги одамларни излашнинг ўзи кулгили ва соддаларча бир иш бўлур эди. Улар тараққий топган давлатларда қабул қилинган ғоялар сари у ёки бу даражада юз бурди. Ва, албатта, ислоҳотлар мақсади ҳақидаги тасаввурларига мос келган, қўлларидаги ҳокимиятни сақлаш ва мустаҳкамлашга хизмат қиладиган ғояларнигина қабул қилишди.

Бошқа барча республикалар қатори Ўзбекистонда раҳбарнинг ғоялари ва иродаси ҳал қилувчи роль ўйнади. Афтидан, бошқача бўлиши мумкин эмасди ҳам. Евроосиё ҳудудидаги авторитар анъаналар асрлар қаърига бориб тақалади. Масала шундаки, у ёки бу раҳбарнинг шахси улуғ ҳодиса — давлат мустақиллиги талабларига қанчалик мос келади. Бу мамлакатларнинг ҳар бири тарихида эса мустабид ҳукмдорлар ҳам, маърифатпарвар шоҳлар ҳам бўлган.

Мен шу нарсага қатъий амин бўлдимки, Ислом Каримов республиканинг ўз ислоҳотлар йўлини излашга кўпгина бошқа раҳбарларга қараганда тайёрроқ эди. Негаки, у жуда ишчан, прагматик, ўзига бино қўйиш ва сохта обрў-эътибор орттиришни ёқтирмайдиган раҳбар. Халқаро муносабатларда, шу жумладан, МДҲ мажлисларида дабдабали учрашувларни хуш кўрмаслигининг боиси шу эмасми? Шахсан менга бу мажлислар СЭВ (Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши) ва Варшава шартномаси учрашувларини эслатади.

Ўзбекистондаги сиёсий вазиятнинг таҳлилига батафсил тўхталиб ўтирмайман. Аксарият бошқа республикалардаги каби у ерда тоталитар тузум, КПСС ҳукмронлиги тугатилган, демократик Конституция қабул қилинган, жаҳон талабларига мос сайловлар ўтказилмоқда. Албатта, Президент ҳокимияти авторитар хусусиятларга эга. Лекин Борис Ельцин ҳокимияти авторитар эмасмиди? Президентнинг давлат мулкини ўз ихтиёрига кўра тақсимлаши, "оила" институтининг таъсири, парламентнинг ўққа тутилиши нимадан далолат беради?..

Республика аҳолиси ўртасида Президент Ислом Каримовнинг обрўси юқори эканини ҳеч ким рад этолмайди. Сўнгги президент сайловларида у 90,2 фоиз овоз олди. Унинг рақиби А.Жалолов эса — 7 фоиз. 2 фоиз сайловчилар иккала номзодга қарши овоз берди. Бу халқ томонидан Ислом Каримовнинг мамлакатда барқарорлик ва фаровонликни сақлаш йўлидаги саъй-ҳаракатларига берилган ҳақиқий баҳо. Эслатиб ўтиш жоиз, ўз лавозимида бор-йўғи олти ой ўтирган Владимир Путин 60 фоиз, ижтимоий сўровларда эса бундан сал кўпроқ овоз олди. Эҳтимол, бунинг замирида авторитар-патриархал сиёсий маданият ҳодисаси мужассамдир, аммо бир сакраб жардан ҳатлаб ўтиб бўлмаганидек, на Россия, на Ўзбекистонда ундан бирданига фориғ бўлиш мумкин эмас.

Бир палатали парламент — Олий Мажлис сўнгги беш йилда фақат 30 кун мажлис қилган. Бошқа вақтда қонунларни тайёрлаш бўйича комиссиялар ишлаган. Кўп партияли тизим расман эълон қилинган, фақат у классик демократиядан Россиядагидан ҳам кўра кўпроқ фарқ қилади. Бир сўз билан айтганда, бу ерда "бошқариладиган демократия" мавжуд. Россияда ҳам "оила" меросидан ҳамда марказ ва жойлардаги амалдорларнинг чекланмаган ҳокимиятидан қутулиш даврида шундай шакл қарор топмоқда. Ҳамма мамлакатлардаги муаммолар ўхшаш, аммо услублар бир-биридан фарқ қилади.

Ўзбекистонда ҳақиқий мухолифатнинг йўқлиги ва ҳокимиятнинг авторитар кўринишидан нолийдиган енгилтак кимсалар амалда бу нимани англатиши тўғрисида ўйлаб кўрса бўларди. Бу республикада фақат битта — диний фундаментализм ва экстремизм шаклидаги мухолифат бўлиши мумкин. Биз унинг ўрни ва таъсирини канчалик хаспўшламайлик — у ёвуз куч. У жуда хавфли икки таркибий қисм — исломдаги экстремистик оқим ва тажовузкор миллатчиликка асосланган. Бу куч ислом давлатини даъво қилиш ва мамлакатнинг баъзи ҳудудларидаги террористик ҳаракатларда намоён бўлди. Наҳотки, Россияда кимдир Ўрта Осиёнинг энг хавфли минтақасида, уруш оловида ёнаётган Афғонистон билан чегарадош ҳудудда чечен урушининг янгича шакли пайдо бўлишини истайди?

Ислом Каримов бу оқимларга қарши онгли кураш олиб боришга интилмоқда. 1999 йил 16 февралда Тошкентдаги портлашлар ва Ўзбекистон Президенти ҳаётига тажовуз экстремизм нақадар хавфли эканини кўрсатади. Уларнинг ўчоғи хорижда, авваламбор, Афғонистон ва бошқа мамлакатларда жойлашган. Улар бу мамлакатлардан Осиёдаги собиқ совет республикаларига суқулиб киришга уринмоқда. Бу оқимга қарши туришда Ўзбекистон етакчи мавқега эга. Минтақада аҳолиси 25 миллион киши бўлган энг йирик давлат сифатида ҳам, исломнинг ҳақиқий қадриятларини ўз ичига олган буюк миллий маданият анъаналарига содиқ бўлгани учун ҳам, мамлакат замонавий тараққиётга интилаётгани учун ҳам, очиғини айтиш керак, Ислом Каримов республика раҳбари бўлгани учун ҳам Ўзбекистон бу оқимга биринчи бўлиб қарши турмоқда.

ҚАЙТА ҚУРИШ ВА ЗАМОНАВИЙЛАШТИРИШНИНГ ЎЗ ЙЎЛИ

Президентга шундай савол билан мурожаат қилдим: ислоҳотларнинг муқобил йўли қачон ва қай тарзда белгиланган? Ва кутилмаган жавоб мени лол қолдирди. Ислом Каримов СССР парчаланган кезларда бошқа йўл ҳақида ўйлаб ҳам кўрмаганини айтди.

Ўша пайтларда гап, аввало, Ўзбекистон халқини тинч-омон сақлаб қолиш ҳақида борган эди. Республика озиқ-овқат масаласида Россия, Украина ва бошқа давлатларга қарам эди. СССР замонида у фақат пахта етиштиришга ихтисослаштирилган ва бунинг эвазига дон ҳамда бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари оларди. Пахта етиштиришда меҳнатнинг 80 фоизи Ўзбекистоннинг зиммасига тушгани ҳолда, ундан келадиган даромаднинг атиги 20 фоизини оларди, холос. Ислом Каримов молия вазири бўла туриб, Ўзбекистондан қанча олтин олиб чиқиб кетилаётгани ҳақидаги маълумотга эга бўлмаган.

Бошқача айтганда, бу иқтисодиётнинг ғирт мустамлакачиликка хос кўриниши эди. Бу ҳолат Россияда "фалаж қилиб даволаш" деб аталмиш жараён бошланиши билан барҳам топди. Ўзбекистонда бир неча ҳафтага етадиган озиқ-овқат қолган эди. Халқни очликдан, демак, мамлакатни эса сиёсий бўҳронлардан асраб қолиш чораларини излаш бошланди. Ўзбекистон раҳбариятининг рубль ҳудудида қолишни афзал кўриши вазиятни янада мураккаблаштирди, бироқ республикани бу ҳудуддан чиқариб юборишди. Кейинчалик Марказ яна бир шафқатсиз иш қилди: 1993 йилда Марказий банк янги пул чиқара бошлади ва уларни бошқа республикаларга бермасликка қарор қилди. Ўзбекистонга эса Россияда муомаладан чиқариб ташланган кўплаб эски қоғоз пуллар оқиб кела бошлади. У пулга ҳеч нарса харид қилиб бўлмасди. Шунга қарамасдан, улар Ўзбекистоннинг қарзи ҳисобига киритилди.

"Қани, менга айтинг-чи, бу таҳқирлаш эмасми, ахир?" деб сўради Ислом Каримов суҳбат чоғида. 70 йил давомида қурилган ва СССР халқ хўжалигини ягона тизимга бирлаштирган барча иқтисодий алоқалар бир зумда барбод бўлди. Россия раҳбарияти ўз мамлакатининг иқтисодиёти тўғрисида қайғурмади ва Иттифоқдан чиқариб ташланган "қардош республикалар"га улуғдавлатчилик назари билан менсимай қаради.

Биз Ислом Каримов билан Россиядаги илк ислоҳотчиларнинг оғзи қулоғида бўлган кунларни, яъни, Россиянинг порлоқ келажак — бозор иқтисодиёти сари дадил одимлар ташлашига гўё фақат халақит бераётган "ортиқча юк"дан халос бўлганидан, Россия паровозидан "республикалар вагонлари" узиб ташланганидан боши осмонга етган дамларни эсладик. Эндиликда бу ғаройиб ғоянинг (беозор айтганда) натижасини барча кўриб турибди.

Менингча, Ўзбекистон Россияда "фалаж қилиб даволаш" жараёни бошланиши биланоқ ўзининг муқобил ислоҳотлар йўлини танлади. Ислом Каримов 1992 йилнинг ёзидаёқ Ўзбекистоннинг асосий мақсадларини белгилаб берди. У "муқобил йўл" тўғрисида гапирмади, ўз мамлакатини бошқа давлатларга қарши қўймади. У "Ўзбекистон ўзи танлаган ислоҳотлар йўли"дан боришини эълон қилди. Президент бошиданоқ замонавий маданий давлат қуриш тамойилларига таянган ҳолда, юқоридан "инқилоб қилиш"ни эмас, балки тадрижий, босқичма-босқич ўтиш йўлини танлади. У ишлаб чиқариш соҳасида раҳбарликнинг катта мактабини ўтаган тажрибали иқтисодчи сифатида иқтисодиётда, айниқса, жамиятда турли кўнгилсизликларни келтириб чиқариши мумкин бўлган ҳолатларнинг ҳар қандай кўринишига эҳтиётлик билан ёндашди. Ислом Каримов миллий мақсад — демократик, ижтимоий адолатли, дунёвий, ҳуқуқий давлат қуришдан иборат эканлигини белгилаб берди. Ушбу мақсад узоқ вақт социал-демократлар раҳбарлик қилган Европа давлатларининг ривожланиш моделини эслатади. Ўзбек халқи мамлакатни кескин талотўмлардан асраб қолган, барқарорликни таъминлаган, бошқа давлатларда энг кўп азият чеккан қатлам — болалар ва кексалар тўғрисида ғамхўрлик қилган ўз Президентидан астойдил миннатдор бўлиши лозим.

Ўзбекистонда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар моделига москвалик ислоҳотчилар киноявий жилмайиш билан қараган ҳоллар ҳам бўлган. Улар бу мамлакатда амалга оширилаётган ишларга америкалик экспертлар Россияга қарагандек, менсимай қарашга мойил. Уларнинг баҳолаш мезонлари болаларникидек содда: ўзиникига ўхшамаган ҳар қандай тажрибани рад этади. Улар билимдонларча сўрашади: "Мулкнинг қанча қисми хусусийлаштирилди? Нега давлат ҳанузгача нарх-навони назорат қилаяпти?" "Қани сизларнинг "янги ўзбеклар"ингиз?" "Нима учун ишбилармонлар ва меҳнаткашларнинг даромадлари ўртасидаги фарқ унчалик катта эмас?" ва ҳоказо.

Дарҳақиқат, Ўзбекистонда ислоҳотларнинг бошқача модели амалга оширилмоқда. Ислоҳотлар аҳолини тинч-омон сақлаш, шунингдек, очлик ва энергетик бўҳронлардан асраш каби оддий, айни пайтда долзарб муаммоларни ҳал қилишдан бошланган. Сўнг тоталитар тузумдан эркин иқтисодиётга босқичма-босқич ўтиш дастури ишлаб чиқилди. Бу дастурда Ўзбекистоннинг жуғрофий, тарихий, иқлим шароитлари, буюк тарих ва бой маданиятга эга халқнинг ўзига хос менталитети ҳисобга олинди.

Назаримда, ислоҳотларнинг биринчи тамойили — халқни асраб-авайлаш, иккинчиси — иқтисодиётда ва жамиятда барқарорликни таъминлаш, учинчиси — ишлаб чиқаришнинг мунтазам ўсишига эришишдан иборат бўлди. Энг муҳими, Ислом Каримовнинг мамлакатнинг жаҳон бозорида ўз ўрнини топиш ва ишлаб чиқаришни ривожлантиришнинг устувор йўналишларини белгилаш борасидаги изланишлари эътиборга лойиқ. Бунда Президент "япон мўъжизаси" тажрибасидан баъзи нарсаларни ўрганган бўлиши мумкин. Мазкур ривожланиш модели муаллифи ҳисобланмиш профессор Охита Японияга ташрифим чоғида ўз мамлакатида ислоҳотлар айнан иқтисодиётдаги устувор йўналишларни белгилашдан бошланганини гапириб берган эди. Дастлаб, менга Ўзбекистоннинг ислоҳотлар модели Хитой танлаган йўлни эслатган эди, бироқ кейинчалик шундай хулосага келдимки, ХХРнинг Компартия раҳбарлигидаги ҳокимияти анча қаттиққўл, лекин иқтисодиёти Ўзбекистондагига нисбатан бозор муносабатларига кўпроқ мослашган экан.

Хўш, ислоҳотлар қандай натижалар бермоқда? Тарихий нуқтаи назардан қарайдиган бўлсак, МДҲ давлатларидан биронтаси ҳам "шонли ўн йиллик"да эришилган улкан ютуқлари билан мақтана олмайди. Япония, Жанубий Корея, Хитой 10 йил давомида катта юксалишга эришганини биламиз. Биз эса СССРнинг тарқалиб кетиши жараёнида рўй берган сиёсий кескинликлардан орттирилган жароҳатларни даволаш билан бандмиз. Ўзбекистондаги аҳвол эса кўпгина бошқа республикалардагига нисбатан анча яхши эканлиги мени ҳайратга солди ва қувонтирди.

1996 йилдан буён республикада ялпи ички маҳсулот ишлаб чиқаришнинг йиллик ўртача ўсиш суръати 4 фоиз даражасида сақланиб келаётир. Шу сабабли 2000 йилда ялпи ички маҳсулот ишлаб чиқариш 1991 йил даражасига етди. (МДҲ бўйича ўртача 65 фоиз).

Республика 1995 йилда энергетика мустақиллигига, 1998 йилда ғалла мустақиллигига эришди. Мамлакатда саноатнинг нефть-газ, машинасозлик, металлга ишлов бериш, олтин қазиб олиш ва бошқа асосий тармоқлари сақлаб қолинди ва жадал ривожлантирилди, янги — автомобилсозлик, тўқимачилик, нефткимё соҳалари яратилди.

2000 йилда хорижий инвестицияларнинг умумий капитал қўйилмалар ҳажмидаги улуши 21,7 фоизга етди. МДҲ давлатларида бу кўрсаткич ўртача 15,7 фоизни ташкил қилади. Жалб этилган барча хорижий инвестициянинг 16 фоизга яқинини бевосита хорижий инвестиция ва кредитлар ташкил қилади.

Республика истеъмол кредитларидан воз кечди ва фақат технологиялар харид қилиш учун кредит олди. Бу технологиялар маҳаллий хомашёни қайта ишлаш, экспортбоп маҳсулотлар ва хизматлар ҳажмини ошириш, янги иш ўринлари яратишни таъминламоқда. Республиканинг қарзлари 3,6 миллиард АҚШ долларини ташкил қилади. Жаҳон банкининг мезонларига кўра, Ўзбекистон ташқи қарзи "ўртачадан кам" бўлган мамлакатлар қаторидан жой олган. Шуни қайд этиш жоизки, жалб этилган хорижий кредитларнинг 95 фоизи янги замонавий ишлаб чиқаришларни ташкил этиш, республика корхоналарини илғор технологияларни импорт қилиш ҳисобидан модернизациялаш ҳамда техник қайта қуроллантиришга йўналтирилди.

Ўзбекистоннинг кредит олиш борасидаги мавқеи юқори эканлиги шу билан изоҳланади. Республика мустақиллик йилларида ўзининг олган барча мажбуриятларини вақтида бажариб келмоқда. Бинобарин, кредитлар янги ташкил этилган ёки модернизацияланган ишлаб чиқаришдан олинган даромадлар ҳисобига ёпилмоқда.

Давлат бюджетидан ташқи кредитларни қоплашга атиги 2 фоиз маблағ сарфланади. Айни пайтда кўпгина МДҲ давлатларида бу кўрсаткич 25-50 фоизни ташкил этади.

2000 йилда республика ялпи ички маҳсулот ишлаб чиқаришида иқтисодиётнинг нодавлат сектори улуши 70 фоиздан ошиб кетди. Кичик ва ўрта бизнеснинг ялпи ички маҳсулот ишлаб чиқаришдаги улуши 1991 йилда 1 фоизни ташкил этган бўлса, 2000 йилда 31 фоизга етди.

Ўзбекистонда амалга оширилаётган хусусийлаштириш жараёнининг бош тамойили ва эҳтимол, унинг асоси аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш ҳисобланади. Ислоҳотлар жараёнининг босқичма-босқичлиги айнан шу тамойил асосида белгиланган, шунинг учун ҳам уни аҳолининг аксарият қисми қўллаб-қувватлайди.

Кўпгина собиқ совет республикалари ўн йиллар давомида Лотин Америкаси ёки Индонезияда бўлгани каби, криминал капитализм асоратларини бартараф этиш билан овора бўлган чоғда, Ўзбекистон демократик фуқаролик жамияти ва ривожланган замонавий иқтисодиёт сари изчил юксалиб бораверади.

БАРКАМОЛ АВЛОД ОРЗУСИ

Ўзбекистон тажрибасида менда энг катта қизиқиш уйғотган ҳол янги, аниқроғи, янгиланаётган таълим тизими бўлди. Оддий, бироқ жуда ибратли мисолдан бошлай қолай. Давлат бюджетининг 38 фоизи таълим ва илм-фанга, миллий маҳсулотнинг 12 фоизи таълим соҳасига сарфланмоқда. Ислом Каримов Ўзбекистоннинг миллий мақсадларини, ўз таъбири билан айтганда, "баркамол авлод орзуси" билан боғлайди. Агар тўғри тушунган бўлсам, Президентнинг фикрича, фақатгина замонавий билим олган, ҳақиқий демократик қадриятлар ва ўтмишнинг буюк маданий анъаналари руҳида тарбия топган янги авлод, наинки сўзда, балки амалда том маънодаги замонавий маданиятни эгаллашга қодир.

Ўзбекистонда Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тасдиқланган. Ушбу дастур асосида таълим тизими ва унинг усуллари қайта ташкил этилмоқда. Умумий ўрта таълим (1-9 синфдан) сўнг академик лицей ёки касб-ҳунар коллежида уч йиллик ўрта таълим давом эттирилади. Ундан сўнг олий ва олий ўқув юртидан кейинги таълим жараёни бошланади.

Таълим тизимидаги ўзгаришларга доир бир нечта мисолларни келтираман. Республикада ҳозирги пайтда 61 та олий ўқув юрти, жумладан, 17 та университет, 46 та академик лицей ва 241 та касб-ҳунар коллежи фаолият юритмоқда. 1997 йилда Президент ташаббуси билан ташкил этилган Республика "Умид" жамғармаси Европа, АҚШ, Япониянинг энг нуфузли олий таълим муассасаларига ўқишга юбориш учун иқтидорли ёшларни танлов асосида саралаб олади. 2000 йилда "Умид" йўлланмаси билан 1000 нафар йигит-қиз ўқишга юборилди.

Республикада давлат бошқарув тизими учун кадрлар тайёрлаш мақсадида Давлат ва жамият қурилиши академияси ташкил этилган. Молия соҳаси учун мутахассислар тайёрлаш ва малакасини ошириш мақсадида Банк-молия академияси очилган. Жорий йилнинг сентябрь ойида иш бошлайдиган Олий бизнес мактабида таълим жараёнига етакчи хорижий марказлар профессорлари жалб этилади. Умуман олганда, Ўзбекистонда таълим тизими халқаро тан олинган базавий билимлар мажмуи ўқув дастурларига асосланган.

Мамлакат раҳбарияти илм-фан, таълим, спортнинг турли соҳаларида иқтидорли ёшларни янада рағбатлантиришга катта эътибор қаратмоқда. Бунга қобилиятли ёшларнинг кейинги йилларда спорт соҳасида эришаётган ютуқларини мисол сифатида келтириш мумкин. Хусусан, Ирода Тўлаганова бир неча марта ёшлар ўртасида Уимблдон турнири ғолиби бўлди, Рустам Қосимжонов эса 14 ёшида ўсмирлар ўртасида шахмат бўйича жаҳон чемпиони бўлди ва ҳозир у дунёнинг энг кучли 20 шахматчиси сафидан жой олган. Бундай мисолларни яна кўплаб келтириш мумкин.

Мен ярим аср илгари ўзим таҳсил олган ўқув юртининг вориси бўлмиш Тошкент юридик институтида бўлдим. Бу ерда мени кўп нарса, энг аввало, замонавий услубда таъмирланган ажойиб бино, зал ва аудиториялар; илғор техника, компьютерлар, лингвистика кабинетларидаги махсус жиҳозлар; дарвоқе, республиканинг ўзида ишлаб чиқарилган замонавий мебель ҳайратга солди. Йигит ва қизларнинг гулгун чеҳрасида қувонч ҳисси барқ уриб турибди. Мен бундай чеҳраларни илгари фақат ривожланган давлатлардагина кўрган эдим. Бу ерда таълим олиш асосан бепул. Талабаларнинг бир қисми эса ўзларининг ёки уларни ўқишга юборган ташкилотлар ва фирмалар ҳисобидан ўқийди. Айтишларича, бу ерда ўқиш учун тўланадиган ҳақ тахминан 200 АҚШ долларига тенг. Ўқитувчиларнинг маоши эса бюджетдан ва талабаларнинг ўқиш учун тўлаган маблағлари ҳисобидан қарийб 300 долларни ташкил этади. Бу МДУ ва Москванинг бошқа олий таълим юртлари профессорлари оладиган маошдан кўп.

Мен президент Владимир Путин ташриф буюрган Ислом университетига ҳам бордим. Бу ажойиб ва муҳим ўқув юрти ўз олдига ҳақиқий исломни юксак маънавий аъмоллар ва қадриятларга асосланган дин сифатида тиклаш, талабаларни бошқа конфессиялар вакилларига нисбатан муроса, ҳурмат ва ҳамкорлик руҳида тарбиялаш мақсадини қўйган. Ўзбекистоннинг Ўрта Осиё ва жаҳонда тутган ҳозирги мавқеи ҳисобга олинганда, бу — ниҳоятда олижаноб ва долзарб ғоя.

ФИНЛЯНДИЯ — ИБРАТ

Россия Ўзбекистонни амалда рад этган дастлабки пайтларда ёш республика хорижий давлатлар орасидан ўзига ҳамкор излай бошлади. Бу вазифани биринчи бўлиб Туркия бажармоқчи бўлди. Шундай қилиб, бу мамлакат билан фаол ҳамкорлик бошланди. Бироқ тезда Туркиядаги муайян кучларнинг ғаразли мақсадлари республика манфаатларига мос келмаслиги аён бўлиб қолди. Шундан сўнг Ўзбекистон ушбу давлатга ўқишга юборилган бир ярим минг талабасини чақириб олди. Ҳозирги пайтда республика Германия, АҚШ, Япония, Буюк Британия, Жанубий Корея, Франция, Хитой ва бошқа давлатлар билан кенг иқтисодий ва бошқа алоқаларни йўлга қўйган.

Бироқ эндиликда мамлакат раҳбариятининг Россия билан ҳамкорликни мустаҳкамлашдан манфаатдорлиги кучаймоқда. Республика раҳбарияти Россия мустақил Ўзбекистоннинг табиий, анъанавий иттифоқчиси эканлигига ишонч ҳосил қилди. Ислом Каримов ўзаро суҳбатимиз асносида Ўзбекистон бир пайтлар Россия таркибидан чиқиб кетган Финляндияга ўхшаш мавқега эга бўлишни истайди, деган фикрни билдирди. Бу жуда муҳим баёнот. Бу Ўзбекистон Россияни иқтисодиёт, маданият соҳаларидаги ҳамкорликда, хавфсизлик муаммоларини ҳал этиш борасида ўзининг иттифоқчиси, дўсти ва асосий ҳамкори сифатида кўриш истаги борлигидан далолат беради.

Владимир Путиннинг Ўзбекистонга ва Ислом Каримовнинг Россияга ташрифлари Москва бу интилишни наинки тўғри тушунганини, балки ўзи ҳам Ўзбекистон билан дўстона ва иттифоқчилик муносабатларини ривожлантиришдан ғоят манфаатдор эканлигини намоён қилди. Ҳар икки давлатда ислоҳотларнинг қай тарзда амалга оширилаётганлиги мамлакатларнинг ички иши. Шунингдек, юритаётган сиёсати, МДҲ доирасидаги ёки бошқа халқаро ташкилотлардаги иштироки шакли ҳам, худди шундай мустақил давлатнинг ўзи ҳал қиладиган масаладир. Икки мамлакатнинг умумий манфаатлари, халқларимизнинг муваффақиятли ҳамкорлик анъаналари, ҳозирги раҳбарларнинг ўзаро ҳамкорлик қилишга хоҳиш-иродаси мавжудлиги қувонарли ҳол.

Федор БУРЛАЦКИЙ.

Муаллиф ҳақида: Федор Михайлович Бурлацкий — Россия Фанлар академияси президиуми ҳузуридаги сиёсатшунослик бўйича илмий кенгаш раиси. ("Независимая газета"нинг 11 сентябрь сонидан).

Саломатлик сабоқлари

Вирусли гепатит

Вирусли гепатит, халқ ибораси билан айтганда, «сариқ» касаллиги даврийлик хусусиятига эга бўлиб, ҳар 10-12 йилда уларнинг камайиб ёки кўпайиб туриши аниқланган. Ушбу хасталикнинг «чақирувчилари» турли хил вируслардир. Ҳозирги кунда уларнинг А, В, С, Е, Д каби турлари мавжуд бўлиб, бизнинг республикамизда асосан А тури кўпроқ учрамоқда. Бу касаллик нафақат жигар, балки бутун организмга зарар етказиши билан хавфлидир.

Вируслар тушган озиқ-овқат ёки сувни истеъмол қилиш, шахсий гигиена қоидаларига риоя этмаслик, беморга тегишли буюмлардан фойдаланиш касаллик юқишига сабаб бўлиши мумкин. А гепатитнинг яширин даври 7 кундан 50 кунгача. Бу муддат давомида касаллик аломатлари сезилмайди, лекин яширин давр охирига келиб, беморнинг жигари ва қонида дастлабки ўзгаришлар юз беради. Буни лаборатория текширишлари орқали аниқлаш мумкин. А гепатити ўз хусусиятига кўра, тез тарқалувчидир. Унга чалинган беморлар дармонсизлик, иштаҳа пасайиши, оёқ-қўлларнинг қақшаб оғриши, кўнгил айнишидан шикоят қилишади. Кўпчилик ҳолларда хасталик ўткир бошланиб, тана ҳарорати кўтарилади ва кишида шамоллаш аломатлари кузатилади. Айни шу даврда беморлар билан муносабатда эҳтиёт бўлиш муҳимдир. Чунки касалликнинг ўткир ҳолатларида бемор организмидан кўплаб вируслар ажралиб чиқади ва атрофдагиларга юқади. Серфарзанд оилаларда айни вақтнинг ўзида бир неча бола вирусли гепатитга чалиниши ҳам шундан. Умуман, А ва Е гепатитлари ёш болаларда кўпроқ учрайди.

Қандай вирус қўзғатишидан қатъи назар, «сариқ» хасталигида асосан жигар шикастланади, вирус таъсирида унинг ҳужайралари емирила бошлайди. Касалликнинг асосий белгиси бўлмиш сарғайиш жигар фаолиятининг бузилиши билан боғлиқ. Бемор кўзининг оқи, оғиз бўшлиғи, тил ости шиллиқ қаватлари ва тана терисида сарғайиш аломатлари кузатилади. Кўп ҳолларда эса касаллик сарғайиш белгиларисиз ҳам кечиши мумкин. Организмда юқорида тилга олинган аломатлар сезилиши биланоқ шифокорга мурожаат қилиш ва, албатта, шифохонада ётиб даволаниш талаб қилинади. «Сариқ» касаллиги ўзидан бир талай оғир, сурункали асоратлар қолдириши мумкинлигини унутмаслик лозим.

Ёш болаларда (асосан 3 ёшгача бўлган болаларда) вирусли В гепатити ҳам кўп учрайди. Аслида В гепатитга йўлиққан болаларнинг 40 фоизидан кўпроғи худди шу дард билан оғриган оналардан дунёга келганликлари тиббиёт фанига маълумдир. Шу боис, аёлларнинг ҳомиладорлик даврида қонида гепатит вируси топилганда, албатта юқумли касалликларни даволовчи врачга мурожаат қилишлари ва керакли ёрдамни олишлари зарур.

Ҳар қандай дардни даволашдан кўра, унинг олдини олиш осонроқ. Шунинг учун инфекцияга қарши кураш соҳасидаги зарур тадбирлардан бири — аҳоли яшайдиган манзиллар, жамоат жойлари, шаҳар ва қишлоқларда санитария-гигиена қоидаларига тўла риоя қилишдир.

Оламда давосиз дарднинг ўзи йўқ. Вирусли гепатит учун энг яхши даво парҳез ва режимдир. Агар врач кўрсатмаларига қатъий амал қилинса, танада бирон бир асорат қолмайди. Ҳозирги кунда А ва В вирусли гепатитларга қарши вакциналар ишлаб чиқилган. Улар билан эмланган кишиларга касаллик юқмайди.

Қорақалпоғистон Республикаси, Хоразм, Навоий, Фарғона ва Сирдарё вилоятларида Жаҳон банкининг «Саломатлик лойиҳаси» ёрдамида 4 ёшгача бўлган болалар учун вирусли гепатит «В»га қарши вакциналар олинди ва янги эмлаш календарига мувофиқ, улар оммавий тарзда эмланмоқдалар. Жорий йилнинг октябрь ойидан бошлаб бундай эмлашлар республикамизнинг барча вилоятлари ва шаҳарларида бошлаб юборилади.

Бу эса келажак авлод саломатлиги ҳақида яна бир ғамхўрликдир.

Омон МУРТАЗОЕВ,
Соғлиқни сақлаш вазирлигининг бош эпидемиологи, профессор.

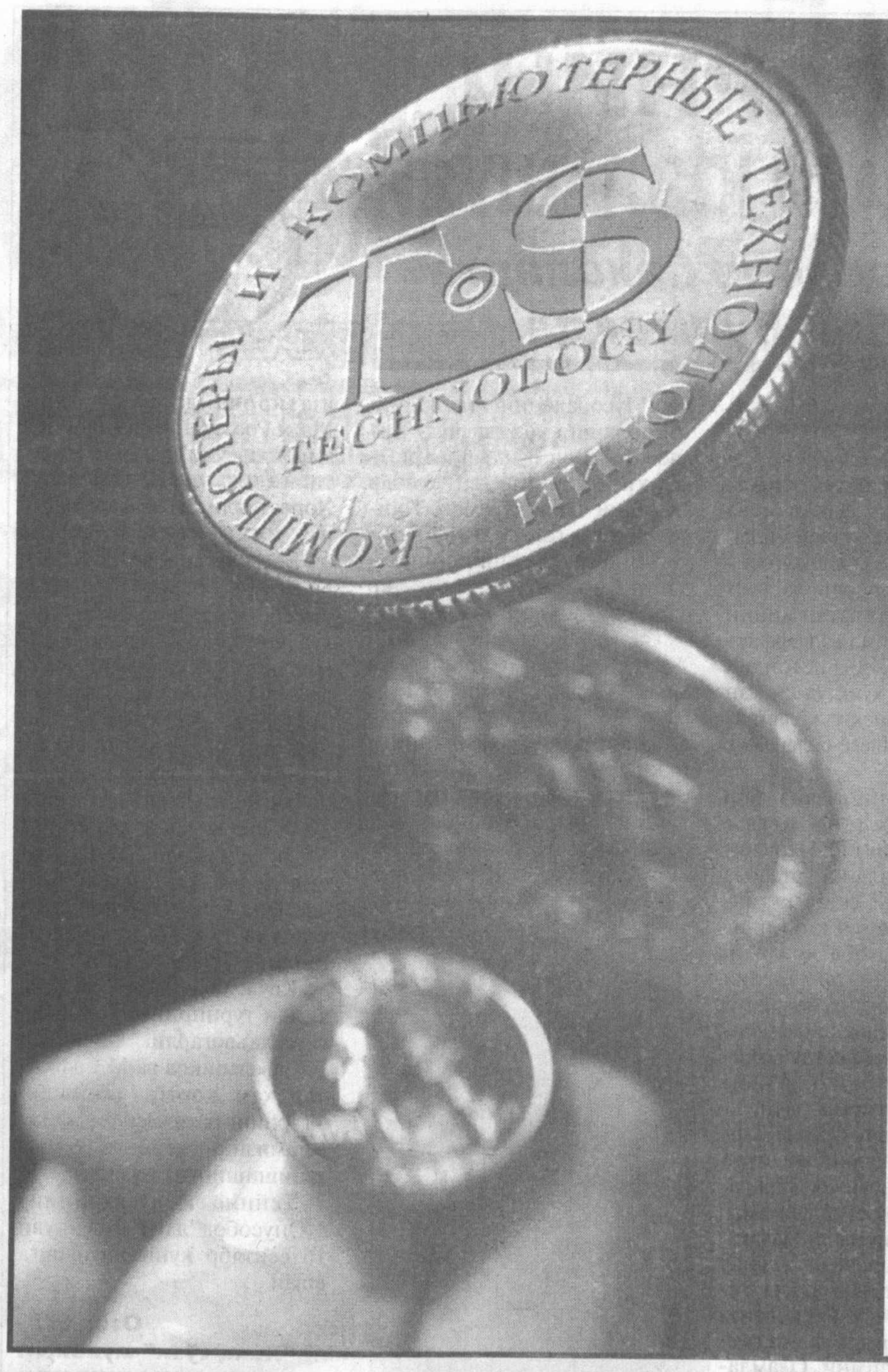

"TC-ТЕХНОЛОГИЯ"
КОМПЬЮТЕРЛАР ВА КОМПЬЮТЕР ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ

Тошкент шаҳри,
Ҳамид Олимжон майдони,
"Пойтахт" Бизнес- мажмуи,
Ғарбий томон, 2-йўлак,
Офис 29,30
Тел. 137-72-91, факс: 137-72-92
E-mail: tstech@tstech.uz

TECHNOLOGY

Катта имкониятлар - яхши нархлар!

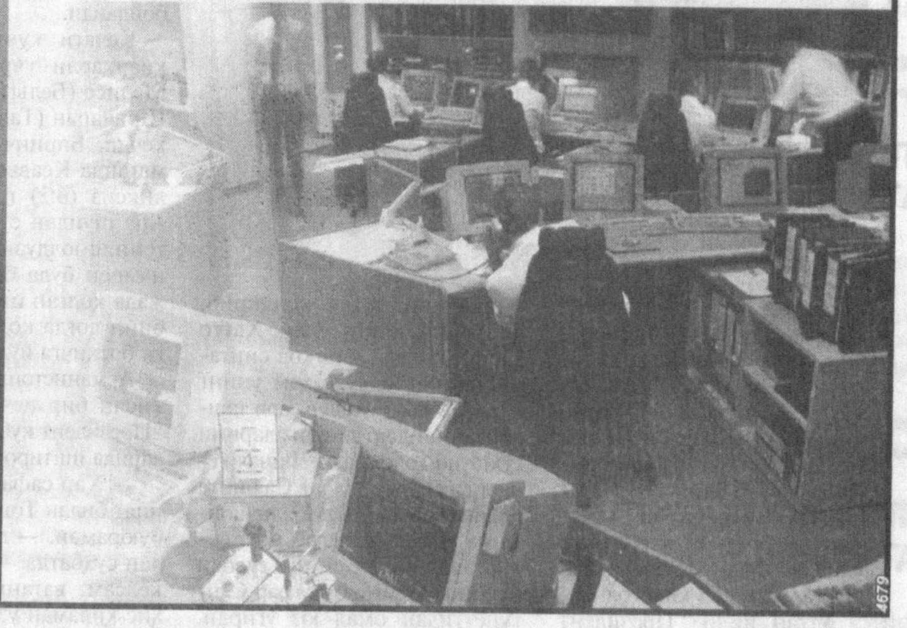

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ:

(Вазирликлар, давлат қўмиталари ва идораларнинг умумий мажбурий тусдаги меъёрий ҳужжатларини давлат рўйхатидан ўтказиш ҳолати тўғрисида 2001 йил 6 августдан 31 августгача бўлган маълумот)

I. Давлат рўйхатидан ўтказилди:

1. *Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг 2001 йил 19 июлдаги 322-сон* «Беморнинг уй-жой майдони кўпайтирилиши мумкин бўлган айрим оғир турдаги сурункали касалликларнинг рўйхатини тасдиқлаш тўғрисида» *буйруғи.*

2001 йил 10 августда 1060-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2001 йил 20 августдан кучга киради).

2. *Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитасининг 2001 йил 10 августдаги 01/06-16-сон* «Қўшимча инвестициялар, шу жумладан хорижий инвестицияларни жалб қилиш ҳисобига акциядорлик жамиятларининг устав фондларини ошириш тартиби тўғрисида низомни тасдиқлаш ҳақида» *қарори.*

2001 йил 11 августда 1061-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2001 йил 21 августдан кучга киради).

3. *Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2001 йил 15 августдаги 67-сон ва Марказий банкнинг 2001 йил 15 августдаги 14/28-сон* «Давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари учун ҳисоб-китоблар жамғармаси ҳисобидан аванс бериш ва пахта хом ашёси ишлаб чиқарувчилари билан ҳисоб-китоблар тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» *қарори.*

2001 йил 15 августда 1062-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2001 йил 25 августдан кучга киради).

4. *Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлигининг 2001 йил 10 августдаги ЭГ-01/01-3403-сон, Молия вазирлиги 2001 йил 10 августдаги 84-сон ва Давлат божхона қўмитасининг 2001 йил 10 августдаги 02/8-18-сон* «Импорт божхона божларини ҳисоблаб чиқариш ва ундириш тартибига қўшимчалар киритиш тўғрисида» *қарори.*

2001 йил 17 августда 782-2-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2001 йил 27 августдан кучга киради).

5. *Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг 2001 йил 4 августдаги 18/1-сон* «Қайта молиялаш кредитларини бериш тартиби тўғрисида низомга ўзгартириш киритиш ҳақида» *қарори.*

2001 йил 18 августда 566-1-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2001 йил 28 августдан кучга киради).

6. *Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг 2001 йил 4 августдаги 434-1-сон* «Ўзбекистон Репубикаси Марказий банкининг депозит сертификатларини чиқариш тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида» *қарори.*

2001 йил 27 августда 624-1-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2001 йил 6 сентябрдан кучга киради).

7. *Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг 2001 йил 21 июлдаги 31-1-сон* «Тижорат банкларига чет эл валютасида операцияларни амалга ошириш учун лицензиялар бериш қоидаларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида» *қарори.*

2001 йил 27 августда 463-1-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2001 йил 6 сентябрдан кучга киради).

8. *Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат қўмитасининг 2001 йил 21 августдаги 16-сон, Молия вазирлигининг 2001 йил 21 августдаги 89-сон, Давлат солиқ қўмитасининг 2001 йил 21 августдаги 2001-84-сон ва Давлат божхона қўмитасининг 2001 йил 21 августдаги 02/20-15-сон* «Илмий-техника ҳамкорлиги бўйича халқаро ва хорижий ташкилотлар ва фондлар ҳамда халқаро битимлар грантлари доирасида чет элдан келтирилган пул маблағлари ва ускуналарига хулосалар бериш тартибига ўзгартиришлар киритиш тўғрисида» *қарори.*

2001 йил 29 августда 438-1-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2001 йил 8 сентябрдан кучга киради).

9. *Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг 2001 йил 4 августдаги 195-В-1-сон, Молия вазирлигининг 2001 йил 4 августдаги 79-сон ва Давлат солиқ қўмитасининг 2001 йил 4 августдаги 2001-76-сон* «Ўзбекистон Республикаси ҳудудида товар ва хизматлар тўлови учун нақд хорижий валютани қабул қилиш тартиби тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида» *қарори.*

2001 йил 31 августда 1046-1-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2001 йил 10 сентябрдан кучга киради).

II. Давлат рўйхатидан чиқарилди:

1. Давлат корхонасини қайта ташкил этиш натижасида тузилган очиқ турдаги акциядорлик жамиятларининг намунавий устави. *ЎзР Давлат мулк қўмитаси томонидан тасдиқланган (1997 йил 2 апрелда 322-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилган).*

Адлия вазирининг 2001 йил 17 августдаги 125-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

2. Хусусийлаштириш инвестиция фондининг давлат томонидан вакил қилинган депозитарий билан тузилган намунавий контракти. *ЎзР Давлат мулк қўмитаси ва Молия вазирлиги томонидан тасдиқланган (1999 йил 19 февралда 643-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилган).*

Адлия вазирининг 2001 йил 17 августдаги 126-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

3. Хусусийлаштириш инвестиция фондининг фондни бошқариш ҳақида бошқарувчи компания билан тузилган намунавий контракти. *ЎзР Давлат мулк қўмитаси ва Молия вазирлиги томонидан тасдиқланган (1999 йил 19 февралда 645-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилган).*

Адлия вазирининг 2001 йил 17 августдаги 127-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

4. Хусусийлаштириш инвестиция фондининг намунавий устави. *ЎзР Давлат мулк қўмитаси ва Молия вазирлиги томонидан тасдиқланган (1999 йил 20 февралда 646-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилган).*

Адлия вазирининг 2001 йил 17 августдаги 128-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

5. Инвестиция фондининг намунавий устави. *ЎзР Давлат мулк қўмитаси ва Молия вазирлиги томонидан тасдиқланган (1999 йил 13 мартда 667-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилган).*

Адлия вазирининг 2001 йил 17 августдаги 129-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

6. Инвестиция фондининг фондни бошқариш ҳақида бошқарувчи компания билан тузилган намунавий контракти. *ЎзР Давлат мулк қўмитаси ва Молия вазирлиги томонидан тасдиқланган (1999 йил 13 мартда 668-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилган).*

Адлия вазирининг 2001 йил 17 августдаги 130-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

7. Инвестиция фондининг депозитарий билан тузилган намунавий контракти. *ЎзР Давлат мулк қўмитаси ва Молия вазирлиги томонидан тасдиқланган (1999 йил 13 мартда 670-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилган).*

Адлия вазирининг 2001 йил 17 августдаги 131-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

8. Давлат мулки негизида тузилган акциядорлик жамиятларида устав фондини оширишда акцияларнинг давлат пакети бўйича ҳисобланган дивидендларни индексация қилиш тартиби тўғрисида тушунтириш. *ЎзР Давлат мулк қўмитаси ва Молия вазирлиги томонидан тасдиқланган (1999 йил 5 апрелда 691-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилган).*

Адлия вазирининг 2001 йил 17 августдаги 132-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

9. Банкротлик хавфини енгишга қаратилган чораларни ишлаб чиқиш ва амалга оширишда хўжалик юритувчи субъектларга шартнома асосида ёрдам кўрсатиш тўғрисидаги вақтинчалик низом. *ЎзР Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги ҳузуридаги Иқтисодий ночор корхоналар ишлари қўмитаси томонидан тасдиқланган (1997 йил 2 сентябрда 362-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилган).*

Адлия вазирининг 2001 йил 18 августдаги 134-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

10. Ишларни амалга ошириш ва қабул қилиш қоидалари. Ҳудудларни ободонлаштириш. Қурилиш меъёрлари ва қоидалари». *ЎзР Даварxитектқурилиш томонидан тасдиқланган (1999 йил 15 апрелда 705-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилган).*

Адлия вазирининг 2001 йил 18 августдаги 135-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

11. Очиқ усулда фойдали қазилмалар конларини ишлатишдаги хавфсизлик қоидалари. *Давконтехназорат томонидан тасдиқланган (1995 йил 18 августда 163-сон билан рўйхатдан ўтказилган).*

Адлия вазирининг 2001 йил 29 августдаги 141-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

12. Кўмир шахталарида хавфсизлик қоидалари. *Давконтехназорат томонидан тасдиқланган (1996 йил 18 июлда 267-сон билан рўйхатдан ўтказилган).*

Адлия вазирининг 2001 йил 29 августдаги 142-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

13. Ер ости усули билан маъданли, маъдансиз ва ёйилган конларни ишлашда ягона хавфсизлик қоидалари. *Давконтехназорат томонидан тасдиқланган (1996 йил 26 августда 277-сон билан рўйхатдан ўтказилган).*

Адлия вазирининг 2001 йил 29 августдаги 143-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

14. Тоғ-маъданли ва маъдансиз корхоналарнинг орқадаги ва шламли хўжаликларини ишлатишда хавфсизлик қоидалари. *Давконтехназорат томонидан тасдиқланган (1996 йил 23 сентябрда 280-сон билан рўйхатдан ўтказилган).*

Адлия вазирининг 2001 йил 29 августдаги 144-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

15. Маъданли конларни қудуқли тузилмаларда ишқорий ювиш ер ости усули билан ишлашда хавфсизлик қоидалари. *Давконтехназорат томонидан тасдиқланган (1996 йил 23 сентябрда 281-сон билан рўйхатдан ўтказилган).*

Адлия вазирининг 2001 йил 29 августдаги 145-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

16. Ўзбекистон Республикаси очиқ конларида қазилмаларни аниқлаш ва олишни назорат қилиш ҳамда уларни очиш бўйича соҳалараро йўриқнома. *Давконтехназорат томонидан тасдиқланган (1998 йил 12 ноябрда 532-сон билан рўйхатдан ўтказилган).*

Адлия вазирининг 2001 йил 29 августдаги 146-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

17. Конларнинг фойдали қазилмаларини очиқ усулда ишлатишда техник фойдаланишнинг намунавий қоидалари. *Давконтехназорат томонидан тасдиқланган (1999 йил 02 февралда 618-сон билан рўйхатдан ўтказилган).*

Адлия вазирининг 2001 йил 29 августдаги 147-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

18. Очиқ конлардаги бортлар, қияликлар, ўйиқ жойлар, ағдармаларнинг шакли ўзгаришларини кузатиш ва уларнинг мустаҳкамлигини таъминлаш тадбирларини ишлаб чиқиш бўйича йўриқнома. *Давконтехназорат томонидан тасдиқланган (1999 йил 26 февралда 649-сон билан рўйхатдан ўтказилган).*

Адлия вазирининг 2001 йил 29 августдаги 148-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

19. Портлаш ва ёнғиндан хавфли кимё, нефть-кимё ва нефтни қайта ишловчи ишлаб чиқаришлар учун портлаш хавфсизлигининг умумий қоидалари. *Давконтехназорат томонидан тасдиқланган (1999 йил 10 апрелда 699-сон билан рўйхатдан ўтказилган).*

Адлия вазирининг 2001 йил 29 августдаги 149-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

20. Хорижий сайёҳларга эркин алмаштириладиган валютада хизмат кўрсатиш тартиби. *ЎзР Молия вазирлиги, Марказий банк томонидан тасдиқланган ва Давлат солиқ қўмитаси, «Ўзбектуризм» Миллий компанияси билан келишилган (1999 йил 13 майда 727-сон билан рўйхатдан ўтказилган).*

Адлия вазирининг 2001 йил 31 августдаги 150-мҳ-сон буйруғи билан чиқарилди.

Мазкур норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар Адлия вазирлиги тақдимномалари асосида амалдаги қонун ҳужжатларига ўзгартиришлар киритилиши ва янги норматив - ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилиниши муносабати билан ёки давлат рўйхатидан чиқарилди.

III. Давлат рўйхатидан ўтказилиши лозим эмас:

1. *Ўздавтемирйўлназоратнинг* «Ўзбекистон Республикаси темир йўлларини техник ишлатиш қоидаларини тасдиқлаш тўғрисида» буйруғи.

Адлия вазирлиги билан келишилган ҳолда ушбу ҳужжат техник ҳужжат деб топилди, шунинг учун у белгиланган тартибда ушбу идора томонидан тасдиқланиб, кучга киритилиши мумкин. Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказилиши лозим бўлмаган меъёрий ҳужжатларда амалдаги қонун ҳужжатларига зид қоидалар бўлмаслиги лозим.

IV. Давлат рўйхатидан ўтказиш рад этилди:

1. *Ер ресурслари давлат қўмитаси, Ўзгеодезкадастр ва Давлат табиатни муҳофаза қилиш қўмитасининг* «Ўзбекистон Республикасида ерларни мониторинг қилиш бўйича йўриқномани тасдиқлаш тўғрисида» *қарори.*

2. *Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди, Марказий банк ва Давлат солиқ қўмитасининг* «Хўжалик судлари томонидан тижорат банклари ва уларнинг мижозлари ўртасидаги шартномавий мажбуриятларнинг бузилишига оид низоларни кўриб чиқиш, хўжалик суди қарорларини банклар ва солиқ идоралари томонидан ижро этиш ҳамда ҳисобот юритиш ва умумлаштириш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» *қарори.*

3. *Ўзбекистон Республикаси Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш қўмитасининг* «Монополист бирлашмалар (корхоналар)нинг Давлат реестрини тузиш ва юритиш тартибини тасдиқлаш ҳақида» қарори.

Тақдим этилган ҳужжатларда амалдаги қонунчиликка зид қоидалар мавжуд ёки улар меъёрий ҳужжатларга қўйилган талабларга жавоб бермайди. Давлат рўйхатидан ўтказиш рад этилган меъёрий ҳужжатлар Адлия вазирлигининг хулосалари ҳисобга олинган ҳолда қайта ишланган тақдирда давлат рўйхатидан ўтказиш учун такроран тақдим этилиши мумкин.

V. Ҳуқуқий экспертизадан ўтказилмоқда:

1. *Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг* «Ваколатли банкларда чет эл валютасидаги ҳисобварақларни юритиш тартиби тўғрисида низомни тасдиқлаш ҳақида» *қарори* (янги таҳрирда).

2. *Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг* «Ваколатли банкларда норезидентларнинг Ўзбекистон Республикаси миллий валютасида ҳисобварақларни юритиш тартибига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида» *қарори.*

3. *Ўзбекистон Почта ва телекоммуникациялар агентлиги ва Парвоз хавфсизлиги назорати бўйича Ўзбекистон Республикаси Давлат нозирлигининг* «Ўзбекистон Республикаси ҳаво йўллари бўйича почта ташиш қоидаларини тасдиқлаш тўғрисида» *қарори.*

4. *Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги ва «Ўзкоммунхизмат» агентлигининг* «Харажатлар таркибини аниқлаш ҳамда уй-жойларни 1 кв. метрини таъминлаш ва ишлатиш учун тўлов тарифларини шакллантиришда рентабелликнинг чекланган даражасини амалга киритиш бўйича низомни тасдиқлаш тўғрисида» *қарори.*

5. *Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг* «Чет элда ҳисобварақлар очишга рухсатномалар бериш тартибига ўзгартиришлар киритиш тўғрисида» *қарори.*

6. *Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Марказий банк, Давлат солиқ қўмитаси ва Давлат божхона қўмитасининг* «Марказий банкнинг республика бюджети режали ҳаражатларини молиялаш учун мақсадли қисқа муддатли кредитларидан фойдаланиш тартиби тўғрисидаги вақтинчалик низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги қарорини бекор қилиш ҳақида» *қарори.*

7. *Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Марказий банк ва Давлат солиқ қўмитасининг* «Қорақалпоғистон Республикаси бюджетининг режали харажатларини ва мақсадли молиялаш схемалари бўйича маҳаллий бюджетларни молиялаш тартиби тўғрисида низомни тасдиқлаш ҳақида» *қарори.*

8. *Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитасининг* «Давлат бюджети маблағлари ва ҳукумат кафолати остидаги кредитлар ҳисобидан молиялаштириладиган бино ва иншоотларни капитал таъмирлаш учун лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» *қарори.*

9. *Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги ҳамда Соғлиқни сақлаш вазирлигининг* «Ногиронларни тўғри ишга жойлаштириш ҳақида низомни тасдиқлаш тўғрисида» *қарори.*

10. *Ўзбекистон Республикаси Давлат мулк қўмитаси ҳузуридаги Қимматли қоғозлар бозори фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш маркази бош директорининг* «Хусусийлаштириш инвестиция фондларининг акцияларини дастлабки тарқатишда аҳолига сотиш тартибига ўзгартиришлар киритиш тўғрисида» *буйруғи.*

11. *Ўзбекистон Республикаси Давлат мулк қўмитаси ҳузуридаги Қимматли қоғозлар бозори фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш маркази бош директорининг* «Инвестиция институтлари фаолиятининг иқтисодий нормативлари тўғрисидаги вақтинчалик низомга ўзгартиришлар киртиш ҳақида» *буйруғи.*

12. *Ўзбекистон Республикаси Давлат мулк қўмитаси ҳузуридаги Қимматли қоғозлар бозори фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш маркази бош директорининг* «Ўзбекистон Республикаси ҳудудида чет эл эмитентлари ва чет элдаги ўзбек эмитентларининг қимматли қоғозларига рухсат бериш, рўйхатга олиш ва жойлаштириш тартиби тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида» *буйруғи.*

13. *Ўзбекистон Республикаси Давлат мулк қўмитаси ҳузуридаги Қимматли қоғозлар бозори фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш маркази бош директорининг* «Депозитар фаолият тўхтатилганда ва тугатилганда депозитарийнинг фаолияти тартибига ўзгартиришлар киритиш тўғрисида» *буйруғи.*

14. *Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг* «Қишлоқ хўжалик корхоналарининг пул маблағларини «Ўзагромашсервис» уюшмасига Давлат кооператив қўмитаси тизимидаги машина-трактор паркларига кўрсатилган хизматлар, етказиб берилган қишлоқ хўжалик техникаси ва эҳтиёт қисмлар учун ўтказилиш тартиби тўғрисида низомни тасдиқлаш ҳақида» *қарори.*

15. *Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлигининг* «Ўзбекистон Республикаси Меҳнат вазирлиги Давлат меҳнат техника инспекцияси тўғрисидаги низомни давлат реестридан чиқариш ҳақида» *қарори.*

16. *Ўзбекистон Республикаси Радиочастоталар Давлат комиссиясининг* «Тақдим этилган радиочастоталарни ҳисобга олиш, системалаш ва маълумотларни сақлаш тартиби тўғрисида низомни тасдиқлаш ҳақида» *қарори.*

17. *Ўзбекистон Республикаси Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлигининг* «Саноат корхонаси (бирлашмаси)нинг 2-шартнома шакли бўйича тайёр маҳсулотни жўнатиш ва унинг қолдиғи тўғрисидаги ҳисоботни тўлдириш тартиби тўғрисида йўриқномани тасдиқлаш ҳақида» *қарори.*

18. *Ўзбекистон Республикаси Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлигининг* «1-шартнома шакли бўйича «Саноат корхоналарининг маҳсулот етказиб бериш ва моддий ресурслар олишдаги мақсадлари (режалари)ни текшириш ҳамда шартномалар тузишнинг бориши» тўғрисидаги ҳисоботни тўлдириш тартиби тўғрисида йўриқномани тасдиқлаш ҳақида» *қарори.*

19. *Ўзбекистон Республикаси Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитасининг* «Монополист бирлашмалар (корхоналар) Давлат реестрини тузиш ва юритиш тартиби тўғрисида низомни тасдиқлаш ҳақида» *қарори.*

20. *Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда Молия вазирлигининг* «Ўрта махсус ўқув юртлари ўқувчиларига стипендиялар тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги йўриқномага ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида» қарори.

21. *Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда Молия вазирлигининг* «Касб-ҳунар техника ўқув юртлари ўқувчиларига стипендиялар тайинлаш тартиби ва миқдорлари тўғрисида йўриқномани тасдиқлаш ҳақида» қарори.

22. *Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ва Молия вазирлигининг* «Олий ўқув юртлари ўқувчиларига стипендиялар тайинлаш тартиби ва миқдорлари тўғрисидаги йўриқномани тасдиқлаш ҳақида» *қарори.*

23. *Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг* «Ўзбекистон Республикаси валюта биржасидаги кредит аукционлари тўғрисида низомни тасдиқлаш ҳақида» *қарори.*

Кучини йўқотган деб эътироф этилди ва ижродан чақириб олинди:

1. Кичик ва ўрта бизнес хўжалик юритувчи субъектларининг турлари (ҳажмлари)ни аниқлаш ва уларни корхона ва ташкилотларнинг ягона Давлат реестрида ҳисобга олиш тартиби. *ЎзР Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги томонидан тасдиқланган.*

2. Корхона ва ташкилотларни рўйхатдан ўтказиш ва қайта рўйхатдан ўтказиш тартиби. *ЎзР Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги томонидан тасдиқланган.*

3. Давлат бюджети маблағлари ҳисобига халқ таълими тизимидаги ўқув муассасалари кутубхона фондларини тўлдириш учун дарсликларни чоп этиш, молиялаштириш ва жойларга етказиб бериш тартиби. *Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Молия вазирлиги, Давлат матбуот қўмитаси ва «Шарқ» нашриёт-матбаа компанияси томонидан тасдиқланган.*

Ушбу ҳужжатлар Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги тақдимномалари асосида давлат рўйхатидан ўтказилмаган ҳужжатлар сифатида кучини йўқотган деб эътироф этилди ва ижродан чақириб олинди.

Маълумотлар Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигининг Идоравий меъёрий ҳужжатларни давлат рўйхатидан ўтказиш бошқармаси томонидан тайёрланди.
Саволлар ва таклифлар учун телефонлар:
133-38-67, 132-00-28

ЮЛДУЗЛАРНИНГ «ЮНУСОБОД»ДАГИ ЮЗЛАШУВИ

муросасиз баҳсларга бой бўлмоқда

Давид Сангунетти. Италияда туғилган бу спортчи ҳозирда Монакода истиқомат қилади. 29 ёшли Давид 1993 йилдан бери профессионал теннис билан шуғулланади. Ана шу давр мобайнида 995 минг 763 АҚШ доллари миқдорида пул ишлаган. Ўнг қўли билан ўйнайди. Бўйи 188 сантиметр бўлиб, вазни 75 килограмм.

Ўтган йили "Президент кубоги"да илк бор қатнашган Д.Сангунетти барча рақибларини доғда қолдириб, финалгача етиб келди. Ҳатто Евгений Кафельников сингари теннис юлдузи ҳам унинг ҳал қилувчи учрашув сари ташланган шиддатли одимларини тўхтатиб қололмади. Финал кечасида Давид Марат Сафинга қарши кортга чиқди. Стадионга йиғилган минглаб мухлислар ажойиб баҳснинг гувоҳи бўлишди. Аммо бу сафар Сангунеттидан омад юз ўгирди. Ана шу зафардан кейин дунё теннисининг тожини кийган Марат икки сетда (6:3, 6:4) ғалаба қозонди.

Албатта, Д.Сангунетти ҳақида батафсил тўхталаётганимиз бежиз эмас. Айнан мана шу катта ракетка устаси билан кеча ҳамюртимиз Олег Огородов баҳс олиб борди ва тенг курашлар остида ўтган қийин ўйинда икки сетда муваффақият қозонди. Ўзбекистонлик ишқибозларни хушнуд қилган Олег кейинги босқичда даниялик Кристиан Плесс билан баҳс бойлайди.

Кечаги куннинг яна бир қизиқарли учрашуви Ксавье Малисс (Бельгия) ва Парадом Шричапан (Таиланд) ўртасида кечди. Биринчи сетда кутилмаганда Ксавье ҳеч қийинчиликсиз (6:2) ғалаба қозонди. Ана шундан сўнг таиландлик теннис юлдузининг маҳорати намоён бўла бошлади. Натижада қолган икки сетда рақибини доғда қолдириб, кейинги босқичга йўлланма олди.

Арманистонлик Саргис Саркисян бир неча йилдан бери "Президент кубоги" беллашувларида иштирок этиб келади.

— Ҳар сафар катта мамнуният билан Тошкентга ташриф буюраман, — дейди у биз билан суҳбатда. — Ўзбекистонга келсам, ватанимда юргандай ҳис қиламан ўзимни. Одамларингизнинг қанчалик меҳмондўстлигини бутун дунё билади. Мусобақанинг ташкилий томонларига эса гап йўқ. Биласизми, мен бўш вақтларимда китоб ўқиш ва гольф ўйнашни яхши кўраман. Тошкентда ҳам гольф клуби фойдаланишга топширилганини эшитиб хурсанд бўлдим. Бир бориб кўриш ниятидаман.

Саргис дастлабки ўйинннни Жулиен Бутер (Франция)га қарши ўтказди. Қизиқарли учрашувни кузатган мухлислар арманистонлик спортчининг икки сетдаги (6:4, 6:4) ғалабаси ва тўп узатишдаги маҳоратининг шоҳиди бўлишди.

Ва ниҳоят, томошабинлар кеча "Президент кубоги"нинг сўнгги йиллардаги доимий иштирокчиларидан бири Марк Россе (Швейцария)нинг чиройли ўйинларини кузатишга муваффақ бўлдилар. Хорватиялик Иво Карловични икки сетда (7:6(3), 6:3)мағлуб қилган Россе 31 ёшда. 1988 йилдан буён профессионал теннис билан шуғулланиб, шу давр ичида 6 миллион 135 минг 419 АҚШ доллари миқдорида сармояга эга бўлган. АТП рейтингида 9-ўрингача кўтарилган (11.09.95). "Президент кубоги"даги энг яхши натижаси 1997 йилда қайд қилинган. Марк шу йили финалгача етиб келиб, ҳал қилувчи баҳсда Тим Хенман (Буюк Британия)га имкониятни бой берганди — 7:6(2), 6:4.

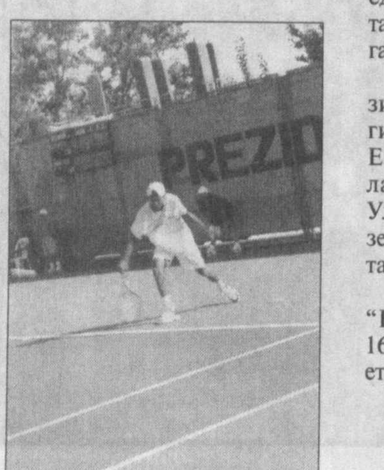

Кеча, шунингдек, саккизинчи турнирнинг ғолиблигига даъвогарлик қилаётган Е.Кафельников ва М.Сафинлар ҳам кортга чиқишди. Уларнинг натижаси билан газетамизнинг кейинги сонида танишишингиз мумкин.

Теннис юлдузларининг "Юнусобод"даги юзлашуви 16 сентябр куни ниҳоясига етади.

Озод БЕК,
"Халқ сўзи" мухбири.
Н.МУҲАММАДЖОНОВ олган суратлар.

"Йилнинг энг яхши дарслиги" танловига

Доришунослар учун янги қўлланма

Олий ўқув юртлари учун «Фармокогнозия» фани бўйича сўнгги йилларда биронта ҳам ўзбек тилида дарслик чоп этилмаганди. Бу фан бўйича шуғулланадиган ўқитувчилар ва талабалар асосан 1991 йилда чоп этилган «Фармокогнозия» дарслигидан фойдаланиб келишарди. Айтиш лозимки, ўтган вақт давомида барча соҳалардаги сингари бу фанда бир қатор ўзгаришлар рўй берди. Ўз навбатида, мазкур дарсликдаги кўпгина тушунчалар бугунги кун талабига жавоб бермай қолди. Шуларни ҳисобга олган олимларимиздан Ҳ. Холматов ва Ў. Аҳмедовлар амалда фойдаланиб келинаётган "Фармокогнозия" дарслигини янги таҳрирда тайёрлашиб, уни қайтадан нашрдан чиқаришди.

Ушбу дарсликнинг аввалгисидан фарқи шундаки, унда ўз қимматини йўқотган ва четдан келтириладиган кўпгина доривор ўсимликлар ўрнига юртимизда ўсадиган шифобахш ўсимликлар номи киритилди. Шунингдек, айримларининг номлари ўзгартирилиб, баъзиларини эса қайтадан номланди. Бундан ташқари, китобга сўнгги йилларда бу соҳада эришилган ютуқларга ҳам кенг ўрин берилган.

Ушбу янги китобнинг яна бир аҳамиятли томони шундаки, у фармацевтика институтлари учун провизорлар тайёрлашда муҳим дастуруламал бўлиб хизмат қилиши билан бир қаторда фармацевтика институти, агробиотехнология, аэроэкология, тиббиёт коллежлари ўқувчилари ва дорихона мутахассислари учун ниҳоятда қўл келади.

Шу жиҳатдан олганда, "Фармокогнозия" дарслиги нафақат талаба ва мутахассислар учун, балки доривор ўсимликлар хомашёсини йиғувчилар учун ҳам муҳим қўлланма бўлиб хизмат қилади.

Б. ОСТОНАҚУЛОВ.

«ХАЛҚ СЎЗИ»
«НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34; 133-78-92
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва халқ таълими — 132-12-08;
Янгиликлар ва халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 2815, 20397 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2.

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ҳамда операторлар Ж. ТОҒАЕВ ва З. БОЛТАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — А. ОРИПОВ.
Навбатчи муҳаррир — А. ҲАЙДАРОВ.
Навбатчи — Б. ОСТОНАҚУЛОВ.
Мусаҳҳиҳ — О. АБДУАЗИМОВ.

• МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00.
Топширилди — 2.10
1 2 3 4 5 6

Миллионлар ўйини

«Тўп тепишга уялмайсанми?»

Йўқ, энди бу ақида эскирди

Навбаҳор туманидаги қуйи бешработликларни кўпчилик «спортчилар маҳалласи» дейишади. Аслида бу ердан номдор спортчи чиққан эмас. Лекин спорт билан ошно бўлмаган киши кам. Айниқса, болалар футболга шунчалик ўчки, уларни кузатавериб катталару фахрийлар ҳам жамоа тузиб олишган.

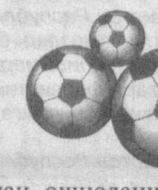

— Спорт билан шуғулланиш ҳар бир инсоннинг зарур юмушига айланди, — дейди маҳалла фуқаролар йиғини раиси Норим Йўлдошев. — Эндиликда ота-оналар ўсмир ёшидан ўтган йигитга «бас қил энди, катта бўлиб қолдинг, тўп тепишга уялмайсанми?» демайди. Аксинча, болаларининг тўп билан ошуфта бўлишини хоҳлашади. Шаҳарга тушганда, хилма-хил коптокларни харид қилишни фахр деб билишади.

Бир сўз билан айтганда, катта-ю кичикнинг спорт билан ошноланиши шунчаки эрмак эмас, балки соғлом авлод, баркамол инсонни камол топтириш омили экани аёнлашди. Маҳалла ҳудудидаги 2 та ўйингоҳ ҳар куни гавжум. Кунора бирор тадбир уюштирилади.

Маҳалланинг 9-10 ёшли, 11-13 ёшли ва 14-16 ёшлилардан иборат футбол гуруҳлари туманда кўпчиликка таниш. Учала команда ҳам «Маҳалламиз болалари» спорт дастури асосида ўтказилган беллашувларнинг туман миқёсидаги ғолиби. 9-10 ёшлилар гуруҳи эса вилоятнинг юздан ортиқ жамоалари орасида ўзини кўрсатди. Вилоят чемпиони сифатида Нукус шаҳрида ўтказиладиган республика мусобақасига йўл олди.

— Спорт билан жиддий шуғулланадиган болалар кучли, саботли, чидамли бўлишлари, дарсларни ҳам осон ўзлаштиришлари ҳеч кимга сир эмас, — дейди гуруҳ жонкуярларидан бири Бурҳон Бобоноров, — Азиз Баҳронов, Фазлитдин Усмонов, Лазиз Абдуллаев, Феруз Сафаров сингари тўпуварларимиз келажакда, албатта, катта футболга қўшилишади.

Маҳаллада футболдан ташқари шахмат-шашка, ўзбек кураши, баскетбол, волейбол, теннис каби спорт турларининг ўз ташкилотчилари, оташин ишқибозлари, ўйинчи-мухлислари бор. Бир қатор турлар бўйича улар туман ғолиблари ҳисобланишади. Шунданми, кўпчилик маҳаллага ҳавас билан қарайди.

Абдуваҳоб ПИРМАТОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Маданий бойликларимиз ўзимизники

Божхона хизмати матбуот бўлимининг маълумотига кўра, сўнгги уч-тўрт йил ичида республикадан ноқонуний равишда олиб чиқиб кетишдан сақлаб қолинган ноёб буюмларнинг кўпи музей фондларини бойитмоқда. Улардан 51 таси Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон давлат адабиёт музейига, 23 таси республика амалий санъат музейига, 35 мингга яқини эса Ўзбекистон тарихи Давлат музейига топширилган. Ўзбекистон Давлат санъат музейига ҳам ана шундай осори атиқаларнинг 1500 дан ортиғи топширилган бўлиб, шулардан 600 га яқини куни кеча бўлиб ўтган кўргазмага қўйилди.

Таъмирдан чиққан ва биринчи марта кўргазмага қўйилажак музей экспонатлари ҳақида Ўзбекистон Бадиий академиясининг раиси Турсунали Қўзиев, республика маданият ишлари вазирининг биринчи ўринбосари Эркин Эрназаровлар илиқ фикр билдирдилар. Кўргазмада божхоначилар томонидан олиб қолинган миллий зардўзлик буюмлари, қадимий безак-тақинчоқлар, дўппи, сўзана, кумуш идиш-товоқлар, шунингдек, гиламлар, тасвирий санъат асарлари намойиш этилди. Айниқса, божхоначилар хизматидан лавҳалар киши эътиборини ўзига тортади.

Ғофур ЖАБИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

«Халқ сўзи» почтасидан

НАШРНИНГ МАВҚЕИ ҚАНДАЙ БЕЛГИЛАНАДИ?

Ўқимоқчи бўлган газетангга бир йил олдин тўлов тўлаб қўйишни биз «обуна» деб атаймиз.

Обуна бўлганингдан сўнг газета тарқатувчи ўша нашрни вақтида уйингга олиб келиб берса хўп-хўп. Лекин, сен ўйлаганингдай бўлиб чиқмаса-чи? Бир кун, гоҳида бундан ҳам кеч келтирса-чи? Табиийки, эскирган газетани ўқигинг келмайди.

Шунинг учун мен газетани дўкондан сотиб олишни хуш кўраман. Газета сотадиган дўконлар эса бизда жуда кам. Борлари ҳам шаҳарнинг холи жойларида.

Мен, масалан, «Халқ сўзи»нинг мухлисиман. Ишхонам пойида ёки бозорда дўкон бўлсаю, шу газетани ҳар куни сотиб олсам, дейман. Афсуски, бунга ҳар доим ҳам эришавермайман.

Фикримизча, газетанинг мавқеи унинг чакана савдода қандай сотилиши билан белгиланади. Айтмоқчиманки, газеталар чакана савдога кўпроқ чиқарилса. Агар шундай бўлса, газета ўз вақтида етиб келади, деб ўйлайман. Ана шунда биз каби муштарийларга қулай бўларди.

Бўрон ҲАЙДАРОВ,
Жарқўрғон туманидаги 48-автокорхона хизматчиси.

Йўл ҳаракати қоидаларини мукаммал билиш ҳаётимизда учраши мумкин бўлган айрим фожиаларнинг олдини олишга хизмат қилади. Шу боис ҳам Андижон вилояти ИИБ ДАН бошқармаси ходимлари ўсмирлар, хусусан, ўқувчи-ёшлар ўртасида йўл ҳаракати қоидаларини ўрганиш борасида турли кўрик-танловлар, мусобақалар ташкил қилаётир. Бу ишда бошқарманинг тарғибот гуруҳи ходимлари алоҳида ғайрат кўрсатишмоқда.

Суратда: бошқарманинг тарғибот нозири, милиция капитани Мавлудахон Насриддинова ҳаваскор автоинспекторлар билан.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

Қилмиш-қидирмиш

Нафс деган жар иродаси бўш инсондан бир қадамгина нарида бўлар экан. Ўша қалтис қадамни қўйдингизми, вассалом: ўша ўпқон, ўша тубсиз жар сизни ўз комига тортиб, инсонлик шаъну шавкатингиз, ор-номусингиз, ғурурингизни куйдириб кул қилади.

ТУЯНИ ҲАМ ТИРИКЛАЙ ЮТИБ...

Эндигина 23 ёшга кирган, ҳаёт деган мураккаб, аммо азиз манзил остонасига қадам қўйган, навқирон йигит Аббозбой Тўлековнинг нафси ҳакалак отгани боис қисмати айнан шундай бўлди.

Кегайлидаги «Халқобод» деҳқон-фермер хўжаликлари уюшмасида раҳбар бўлиб ишлаган моҳир ташкилотчилардан бир қанчаси эл юкини елкасига олган сарбонлар бўлиб етишишган. Жамоанинг ҳозирги раҳбарияти «Ақл ёшда эмас, бошда» деган ақидага амал қилиб, 2000 йили Аббозбой Тўлековни хўжаликнинг 1-сонли сут-товар фермасига мудир қилиб тайинлади, навқирон йигит жонини жабборга бериб ишлайди, чорвадорларнинг бошини бириктириб, маҳсулдорликни оширади, иқтисодни мустаҳкамлайди, деб ўйлади. Аммо улар чучварани хом санашган, «синалмаган отнинг сиртидан ўтишган» экан. Қинғир ишларга қўл урган мазахўр наинки ота-онаси, балки жамоанинг юзини ҳам ерга қаратди.

Энг аянчли томони шундаки, бу учар йигит ҳали ферма мудири бўлиб тайинланмасидан илгари, бригада бошлиғи лавозимини эгаллаб келганида, жиноятга қўл урган экан. Собиқ бригада бошлиғи 1999 йил кузида подачи Раметулла Саденовнинг уч ярим яшар, вазни 198 килограмм, давлат нархи 49500 сўм бўлган ўз новвосини Қалмурат Раметовга 10 минг сўмга пуллаб юборади: ўрага сичқон тушди, гулдур-гуп. Чўнтагига мўмай пул тушгач, Аббозбой оромини йўқотиб қўяди. Кўп ўтмасдан «хуфя харидори» Қалмуратни излаб топади.

— Қалай, оғайни? — дейди у. — Ўтган сафар бозоринг бароридан келдими?!

— Келганда қандоқ. Сўрайсану қўясанми? Ўша новвосдан нақд 4 минг сўм фойда кўрдим. Энди туя берсанг, тириклай ютаман, деб ўтирибман!

— Ҳали сен билан кўп туяларни ютамиз, дўстим!

Айнан шундай бўлди: нопок бригада бошлиғи шу тахлитда ферманинг 7 бош қорамолини гумдон қилди. Жарақ-жарақ пулларни ҳаромтомоқ шериклари билан бўлишаверди.

Пировардида, ферманинг ўша пайтдаги мудири Дуйсен Худойбергенов коса тагида нимкоса борлигини сезиб қолди, қорамолларни қайта рўйхатдан ўтказиб, йўқолганларини Аббозбой бошлиқ «тўда» «еб» қўйганини аниқлади. Аниқладигина эмас, нафс бандаларига ўша қорамолларни қайтариш талабини қўйди. Ёпиқлиғ қозон ёпиқлиғича қолишини истаган «уддабуронлар» 7 бош қорамолнинг ўрнини тўлдирдилар.

Шунда ўта ғаройиб воқеа юз берди: Дуйсен Худойбергенов ўз аризасига биноан ферма мудирлигидан бўшаганида бу масъулиятли лавозимга ким тайинланди, деб ўйлайсиз? Ўша туяни ҳам тириклай ютишга қодир бўлган Аббозбой-да!

2000 йили айёрликда маъмаман деган учарларни орқада қолдирадиган А.Тўлеков кўз кўриб, қулоқ эшитмаган ўғирликлар қилди. Шу йил январ ойида — ўзи Уйланган никоҳ тўйи кечасида фермадан 264 килограммлик ғунажинни келтириб сўйди. Унинг ўрнига чўпон Саулат Пахратдинов озғингина новвосни бозордан келтириб қўшди.

Аббозбойнинг ўз тўйида жамоа хўжалигига қарашли қорамолни сўйдиргани эшитган қулоқни ранжитиши, табиий. Лекин кўп ўтмай бувиси қазо қилганида ферманинг 184 килограммлик яна бир новвосини «ўзиники» қилиб сўйдирганига нима дейсиз?!

Аббозбой қанчалар устомон, устасифаранг бўлмасин, якка ўзи ялпи вазни 2399 килограмм, давлат нархи 600 минг сўм бўлган 14 бош қорамолни «ҳазм» қилиб юбора олмас эди. Бу борада унга ферма чўпонлари Арзиубой Утемуратов, Шамшет Даулетияров, Саулат Пахратдинов, Қууатбой Қалменов, отаси Эшбой Тўлеков, таниши Қалмурат Раметовлар «қўшқанот» бўлишди.

Жиноят аниқланганидан кейин туман прокуратураси тегишли йўсинда жиноий иш қўзғатди. Суд жиноятчи устидан одил ҳукм чиқарди.

Айни чоғда, ёшгина бу йигитнинг қинғирликлари хусусида ўйласангиз, саволлар кетидан саволлар туғилаверади. Нега унинг атрофида бўлганлар ҳали жиноят палак ёйиб кетмасидан олдин йигитчанинг ҳакалак отган нафсига тушов солмадилар? Нега бригада бошлиғи лавозимида ишлаганида 7 бош қорамолни «даф» қилганини кўра-билатуриб, уни ферма мудири вазифасига «кўтардилар», танобини тортиб қўйиш ўрнига амал билан «сийладилар»?! Тегишли муассасалар, лавозимли шахслар бу саволлар устида пичагина бош қотиришса, фойдадан холи бўлмас эди!

Пўлат САМАМБЕТОВ,
Кегайли тумани прокурори, адлия кичик маслаҳатчиси,
Янгибой ҚЎЧҚОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Биринчи даражали

MAKSIMA

салони буюртма бўйича Италия, Испания, Польшадан келтирилган ЮМШОҚ, УЙ-ЖОЙ, ОШХОНА

МЕБЕЛЛАРИ

ҳамда

РАСМЛАР, ҚАНДИЛЛАР, ЁРИТГИЧЛАРНИ

таклиф этади. Дид билан ишланган дизайн асосида каталог бўйича уйингизни жиҳозлаб берамиз. Ўзбекистон бўйича элтиб ҳамда йиғиб берамиз.

Манзилимиз: Фурқат кўчаси, 5.
Тел. (371) 144-27-15.
Дам олиш кунисиз ишлаймиз.

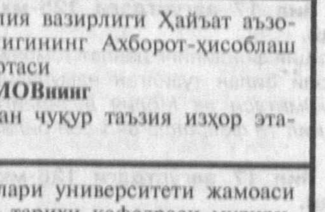

4044

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Ҳайъат аъзолари ва жамоаси Молия вазирлигининг Ахборот-ҳисоблаш маркази директори А.Каримовга отаси

Шоди КАРИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Давлат жаҳон тиллари университети жамоаси немис тили грамматикаси ва тил тарихи кафедраси мудири, доцент М.С.Сатторовга волидаи муҳтарамаси

Ойчучук ая ЙЎЛДОШЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

«Ўзтелерадиокомпания» жамоаси Республика радиосининг диктори Барно Юсуповага падари бузруквори

БИРЛАШГАН отанинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.